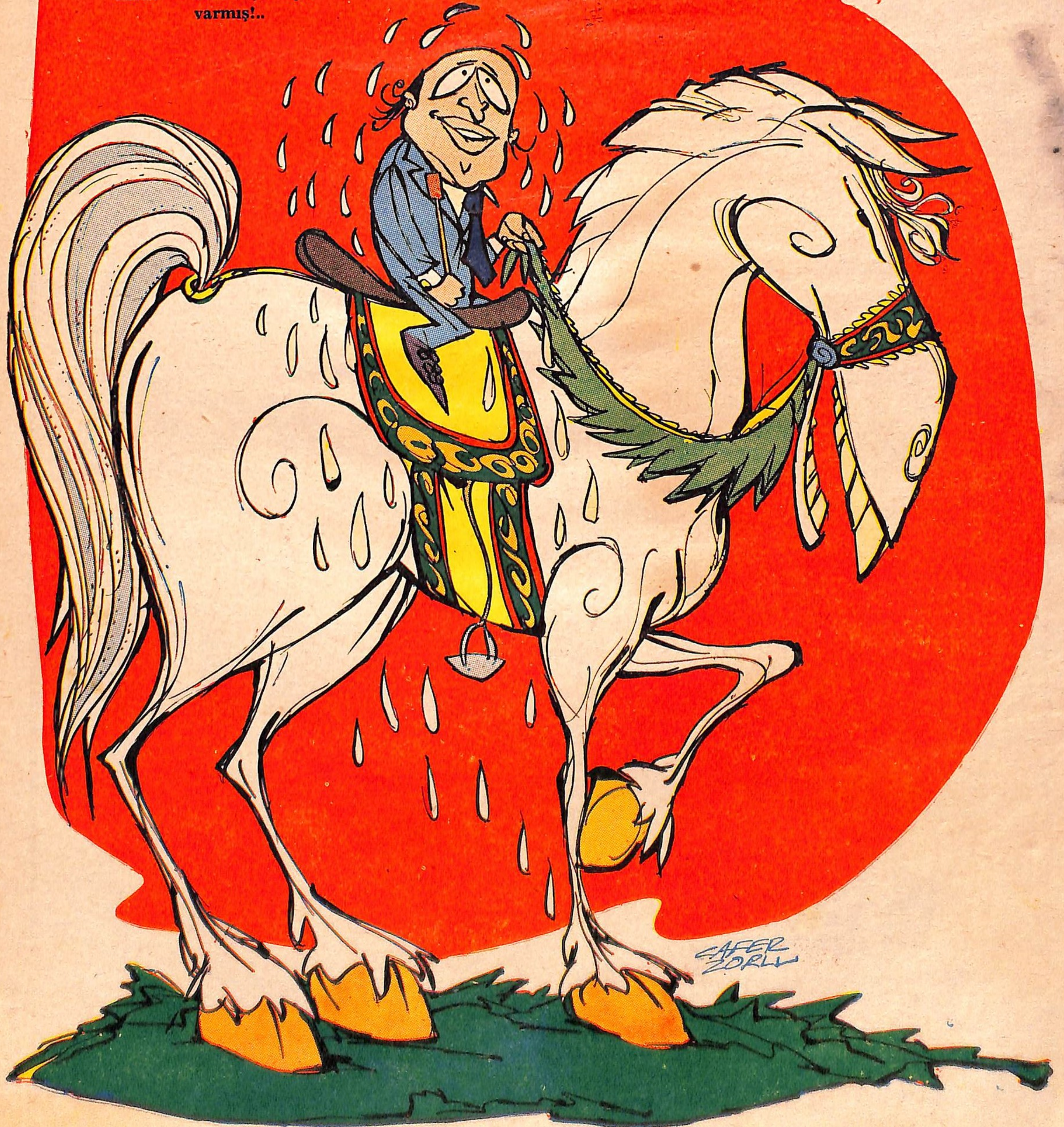
Akbaba

YUSUF ZIYA ORTAÇ ARMAĞANINI KAZANANLAR

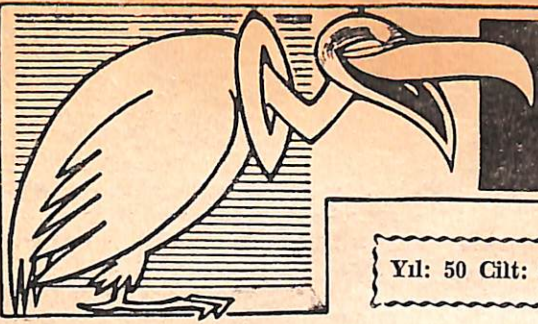
BU YIL:

25 milyon

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

(Yeni Ajans : 913 — 32)

Yıl: 50 Cilt: 22 Sayı: 14 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 22 Mart 1972 * Fiyatı: 150 Krş.

MERSİN'E Mİ, TERSİNE Mİ?

GEÇEN hafta Metin Toker, Milliyet gazetesinde yayınlanan bir yazısında 12 Mart Muhtırasının toplumumuzdaki toplu çılgınlık krizini başarıyla sona erdirdiğini belirttikten sonra, «Olup bitenlerin altına mutlaka bir nokta da çizgi çekmek» gereğine işaret ediyor ve şöyle diyordu:

— Kendi komplekslerini «Daha çok asalım», «Daha çok vuralım», «Buna da bulaştıralım, şunu da içine sokalım», «Araştıralım, hep araştıralım, bakalım bu zincir nereye çıkıyor» nâralarında dile getirenlere kulaklar kapatılmalıdır.

Aslında gerçeklerin aydınlanmasına yarayan her türlü araştırmanın sonuna kadar desteklenmesi gerekir. Toker'in sözünü ettiği nâra yarışları ise araştırma falan değil, yalan yanlış ihbar furyalarına ve çamur bulaştırıp hınç çıkarma küçüklüklerine dayanan şirretlik gösterileridir.

Gerçek araştırmaları yetkililer yürütüyorlar zaten. İkinci türlü yarışlara ise politika esnafının bir bölümü ile onların Bâbıâli borazanları günden güne artan bir tamtam cezbesine tutulmuşcasına katılmaktalar.

Yine geçen hafta Başbakan Erim'in yaptığı radyo - televizyon konuşmasındaki şu sözler o efendilerin tozkoparan fırtınalarıyla kurutup katılaştırdıkları ortama sağduyu ve rahmet damlaları gibi düştü:

— Atatürk «Yurtta barış» ilkesini koymuştu. Bugün yurtta barışa ihtiyacımız her zamandan fazladır. Milletçe birbirimizi sevmeye, dayanışma halinde olmaya pek çok ihtiyacımız var.

— Başarı kazanmamız için başta gelen şart, vatandaşların birbirlerine düşman kardeşler haline gelmemeleridir.

— Her fırsatta tekrar ediyorum: Ayırıcı, bölücü, uzaklaştırıcı, kırgınlıklar yaratıcı düşüncelerden, eğilimlerden, davranışlardan herkes kendisini uzak tutmalıdır. Birbirimizle kavga edecek bir ortamda değiliz.

— Dünün kötü politika kavgalarının sırası değildir. Bunlar büsbütün terkedilmelidir, ihtiraslar frenlenmelidir, öfkeler bastırılmalıdır...

Neylersiniz ki bütün bu kardeşlik çağrılarına ve mantık derslerine rağmen rotalarını «ayırıcı, bölücü, uzaklaştırıcı» yatırımlara göre ayarlamış politikacılarla onların kiralık kalemşörlerinin uğursuz şamatası kesilmek bilmiyor.

Bu hengâmede zaman zaman insanın insanlıktan umut kesmesi ise işten değil. Vatandaşların, sanki bütün dünya bizim ortamımıza benzemiş, insanlık ölmese de can çekişmeye başlamış gibi bir duyguya kapılmaları pek kolay.

Oysa insanlık bütünüyle tam ters yönde gelişmekte. Birçok yerlerde en büyük, en köklü, en müzmin gerginliklere bile son verilerek kavgaların altına birer çizgi çekiliyor.

Uzlaştırıcı sağduyuya güveninizi tazelemek için gelin sizinle dünyanın dört tarafına bir göz atalım:

* Sudan'da 4 milyon zenci ile 11 milyon müslüman Arap arasında 16 yıldan beri sürmekte olan ve yarım milyondan fazla insanın ölümüne yol açmış bulunan iç savaş, Habeşistan İmparatorunun aracılığıyla sona erdi. Kendilerine «akrep ve yılan zehiri» anlamındaki Anyanya adını veren kara derili çeteciler silâhlarını bırakmaları şartıyla affedildikten sonra Sudan ordusuna yazıldılar.

* Ahalisinin Bulgar asıllı olduğu tezine dayanarak Makedonya üstünde hak iddia eden Bulgaristan ile Yugoslavya arasındaki ciddî gerginlik tavsadı. Bulgarlar, Balkan barut fıçısını bir kere daha ateşleme tehlikesi gösteren propaganda savaşına ara verdiler.

* Güney Kore'yi tanıdığı için onun can düşmanı Kuzey Kore ile yirmi küsur yıldan beri dargın durumda olan Japonya bu küslüğü tatlıya bağladı. İki ülke yarım milyar dolarlık bir ticaret anlaşması imzaladılar.

* Polonya hükûmeti yazarlar ve sanatçılar üstündeki kültür kontrolünü hafifletti, sansürü gevşetti. Yazarlar ve sanatçılar da hükûmete karşı direnme çabalarını azalttılar.

* Çin, Amerika ile arasındaki 22 yıllık kan dâvasını sona erdirdi, «Baş Emperyalist» dediği Nixon'u başkentte ağırladı.

* Rusya, 1967 yılındaki altı gün. lük İsrail — Arap Savaşından sonra bütün ilişkilerini kesmiş bulunduğu İsrail ile arasını düzeltmeye çalışıyor. Rusya'nın ve İsrail'in temsilcileri beş yıldan beri ilk defa buluşup görüşmeye başladılar.

* Amerika tarihteki ilk yenilgisini kabul etti, uğrunda ellibinden fazla ölü vermiş olduğu Vietnam'dan çekilişini hızlandırdı. Bu yılın sonunda Vietnam'da ancak sembolik sayıda Amerikan askeri kalmış olacak.

* Kaliforniya Anayasa Mahkemesi bire karşı altı oyla ölüm cezasını kaldırdı. Gerekçede «idamın artık medenî ülkelere yakışmayan bir ceza» olduğu ileri sürülerek şöyle deniliyor: «Toplumu suçlulardan korumanın çok daha uygun yolları vardır.» Hâmile iken sinema yıldızı Sharon Tate'i ve misafirlerini öldüren Charles Manson ile yardımcıları, Senatör Robert Kennedy'nin katili Sirhan Sirhan ve daha başka caniler böylece idamdan kurtuldular...

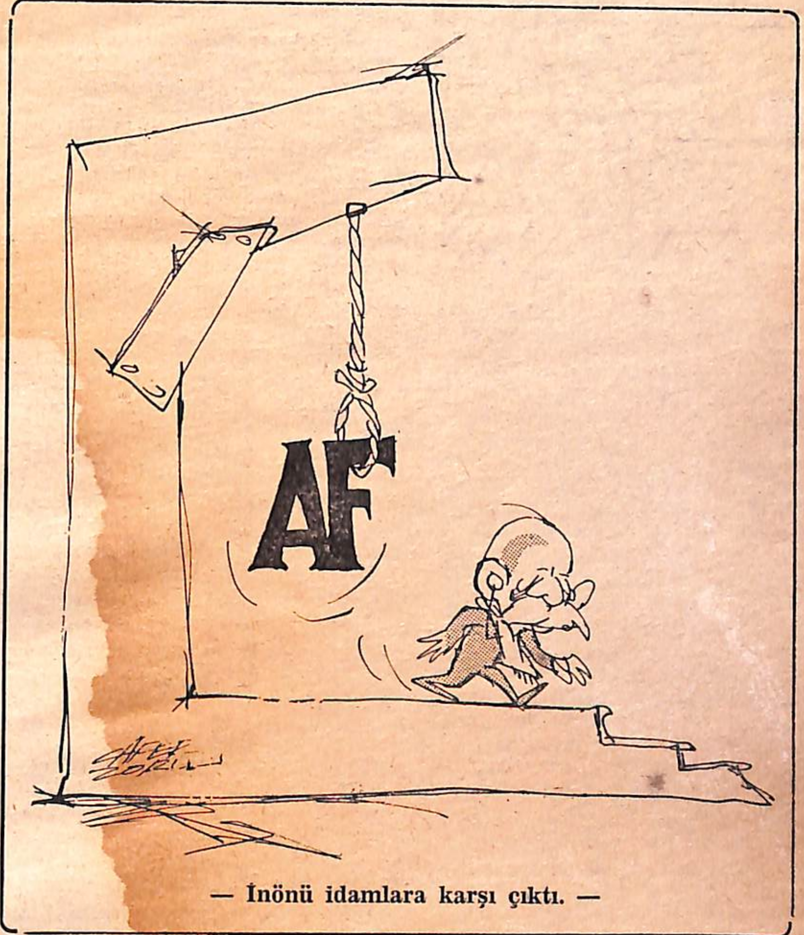
Liste daha uzatılabilir. Saydıklarımız sadece son haftalardaki gelişmelerden bazıları.

Evet, dünya gitgide sağduyu, hoşgörü, karşılıklı anlayış ve insanca sevgi yoluyla uygarlaşma çizgisinde birleşiyor.

Şamatacıların havayı bulandırmaları önlenebilirse Türkiye de Başbakanın istediği kardeşlik yoluna girer er geç.

Geri kalmışlık çemberini asıl bu temel konuda kırmalıyız.

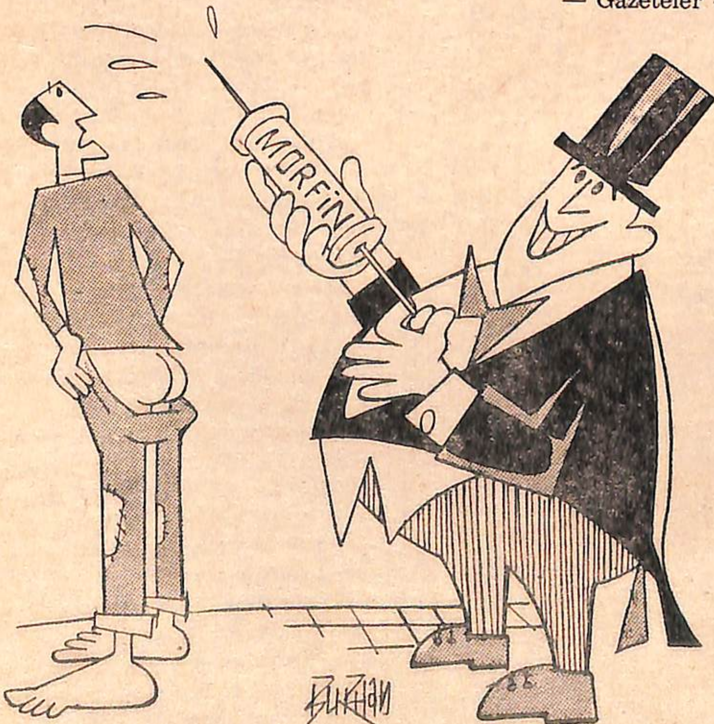
AKBABA

— İnönü idamlara karşı çıktı. —

Bir Senatör 146 kilo baz morfin kaçırırken yakalandı.

— Gazeteler —

— Ne yapayım, artık lâfla uyutamıyorum!..

LEYLÂ İLE MECNUN

(Mizahî manzum resimli roman)

LEYLÂ İLE MECNUN'u günümüzün olayları içinde görecek, bir macera filmi gibi seyredecek, tadına doyulmaz bir şiir gibi okuyacak ve her hafta, gelecek haftayı, yalnız onu düşünerek bekleyeceksiniz.

Bu mizahi sanat şaheserini :

VEDAT SAYGEL yazdı, MİM UYKUSUZ çizdi.

LEYLÂ İLE MECNUN

Gelecek hafta Akbaba'da.

EV alma, KOMŞU al!

MUZAFFER İZGÜ

BEKÂR adam, bir ev ararken nelere dikkat eder? Çarşıya yakın olsun, şöyle hiç olmazsa iki oda bir salon olsun, kaloriferli olsun, möbleli olsun... Aradığım her şey vardı bu son baktığım evde. Fakat nedense, fiyatı biraz pahalı idi...

Dairenin sahibi:

— Kardeşim, diyordu, böyle evi dünyayı gezsen bulamazsın... Hem ben sana sekizyüz diyorum, bu zamanda çok değil bu para...

— İyi, çok olmaya çok değil amma, ben de bir başıma oturuyorum. İnsan çoluğuyla çocuğuyla c-tursa, çok gelmez bu para ama...

— Yoo, diyordu adam, işte o zaman çolukla çocukla bu evde oturamazsın, çünkü dar gelir. Ben bu apartmanı yaparken hep bekârları düşündüm, ona göre yaptım.

— Canım bekârı evlisi için olur mu? dedim. Ev evdir işte...

— Yoo, dedi... İnanmazsan tutarsın evi sonra görürsün...

Baktım çene çalmanın hiçbir anlamı yok, evi tuttum. Ve bir aylık kirasını verdim. Adam da anahtarı uzattı:

— Güle güle otur kardeşim, dedi... Gör bak, bundan manzaralı ev var mı İstanbul'da...

— Canım, dedim, neresi bunun manzaralı? Önü arkası ev, hani deniz, hani önünde bir geniş cadde?

Sırıttı ve gitti adam...

Evin, bir yatağı, mutfağında bir kaç kapkacağı ve salonunda da bir divanı hazır olduğu için, yerleşmek diye bir sorun yoktu benim için. Bavulumu açtım elbiselerimi dolaba astım, geçtim banyoya bir güzel banyo yaptım. Banyodan sonra da, çıktım dışarıya, bakkaldan biraz sucuk, bir kaç tane yumurta, bir de küçük rakı aldım... Pişirdim sucuklu yumurtayı, çektim rakımı... Biraz sonra kapım çalındı. Şişman, gözleri, kocaman kafasında birer karpuz çekirdeği iriliğinde bir adam:

— Efendim benim adım Tahsin, bitişik dairede oturuyorum, hoşgeldiniz demeye geldim, dedi...

— Buyrun buyrun, dedim...

Sürdüm adamın önüne de bir bardak, ve başladık karşılıklı çekmeye...

— Aman Fahri bey kardeşim, iyi ki tuttun bu daireyi, dedi.

— Yaa yaa, dedim, bilseydim sizin gibi candan dostlarla karşılaşacağımı, daha önceden tutardım...

Adam sanki benim bu sözlerimi duymamış gibi:

— Vallahi ne iyi ettin ne iyi, diyordu. Öteki bekâr arkadaşların haberleri yok, bir olsa... Benim de yoktu haberim, kapıcı bir ara...

Tombalak Tahsin bey, durmadan saatine bakıyor:

— Yahu şu zaman da yahu, diyordu...

— Bir yere falan mı gideceksiniz Tahsin bey?

— Yoo kardeşim yoo... Sinemada ne işin vaar, tiyatroda ne işin var...

Kapı çalındı, içeriye, benim bir üstümde oturan komşum girdi:

— Ben Feyzullah, hoşgeldiniz efendim!...

— Siz de hoşgeldiniz, buyrun buyrun!...

— Seni seni, dedi Tahsin bey ona, nerden bildin dairenin tutulduğunu yahu?

— Kapıcı söyledi...

Uzattım onun önüne de bir kadeh, ama rakımız azalmıştı. Koştu gitti Tahsin bey, dairesinden bir şişe rakı aldı geldi... Bir anda hoşuma gitmişti bu apartman dairesi. Apartman dairesinde oturmayanlar bilmezler, öyle içiçe geçmiştir bu daireler amma, nedense kimsenin kimseden haberi olmadığı gibi, buralarda hemen hemen dostluk ahbaplık da yok denecek kadar azdır... Onun için bu apartman, bu komşu içtenliğini görüverince hemen hoşuma gitmişti... Tahsin bey:

— Eee, beş dakika kaldı, dedi...

— Neye? dedim.

— Hiç hiç, biraz sonra görürsün, dedi.

Beş dakika sonra, Tahsin bey birden elektriği söndürüp, pencerenin perdesini açtı:

— Yahu, dedi, Rıfkı'nın oradakini kaçıracağız amma, olsun, burayı tam iki aydır dikizleyemedik...

Biraz sonra, karşımızdaki odanın elektriği yandı ve içeriye, taş bebek gibi bir kadın girdi... Geçti aynanın karşısına, üzerinde ne var ne yok çıkardı... Tahsin beye baktım pofluyor, Feyzullah beye baktım:

«Ah anam ah, yandım tâ ciğerimden» diyor...

— Yahu bu daha da güzelleşmiş bee?...

— Ne diyorsun kardeşim, şöyle iki üç kilo şişmanlamış galiba?

— Yoo yoo, sen ne dersen de zayıflamış...

— Yok canım baksana şu kalçasına, neresi zayıflamış?...

— Yoo yoo, zayıflamış...

Tahsin bey, bana:

— Sen söyle kardeşim, zayıflamış mı, şişmanlamış mı? diye sordu.

— Vallahi şey, dedim, daha önce görmedim ki ben bunu...

— Yaa yaa, sahi, dedi...

Kadın belki aynanın önünde beş dakika kadar durdu. Sonra sırtına pırıl pırıl yanan bir elbise giyerek, elektriği söndürdü ve odadan çıkıp gitti.

Tahsin bey:

— Kulüp 101'de çalışır... Bunu orada böyle görebilmek için, bir beşyüzlüğü gözden çıkarman gerekir, dedi.

Feyzullah bey saatine baktı:

— Yahu aman, dedi, Keklik Suzan'ı kaçırıyoruz!...

— Amanın, dedi Tahsin bey kalktı ayağa.

Bir taraftan da benim koluma yapışmış:

— Yürü yürü, diyordu...

— Nereye?

— Sami beyin dairesine.

— Sami bey de kim?

— Canım komşu... Çabuk çabuk...

Elimizde rakı bardakları, koştuk gittik Sami beyin dairesine... O denli dost olunmuş ki, ve de bu daireler arası ilişkiler o denli iyi gelişmiş ki, ne selâm ne sabah, hemen doluştuk karanlık odada pencerenin önüne. Sami bey, sadece eliyle şöyle bize bir «Hiiişşt» işareti yaptı. Sonra parmağıyla karşı pencereyi gösterdi. Bu kez, ben:

«Aman Allah» demişim...

Tahsin bey:

— Buna striptizci Keklik Suzan derler, şayet bekleyebilirsen bekle, sabaha karşı eve geldiğinde aynı manzarayı tekrar seyredebilirsin!... Dediklerine göre, bunun çalıştığı kulüpte bu kadını bu kılıkta görebilmek için en azından altıyüz kâğıdı masada bırakman gerekliymiş...

— Yahu değer be, dedim...

— Eh, biz bedava seyrediyoruz işte...

Keklik Suzan'ın hazırlandığı yeni numarasının provası belki onbeş dakika sürdü. Keklik, her hareketini, her yanını bir güzel kontrol ettikten sonra, giydi daracık elbisesini ve elektriği söndürüp çıktı odadan.. Ancak ondan sonradır ki Sami bey beni görebildi... Tanıştırdılar... Sami bey:

— Aman efendim aman efendim, çok, pek çok sevindik, dedi...

Biliyordum Sami beyin neye sevindiğini... Sami bey de bir şişe çıkardı Çok geçmedi aradan, Tahsin bey yine saatine bakmaya başladı... Sonra bir ara:

— Haydin bakalım Fethi beyin dairesine, dedi...

Fethi beyin dairesi, biraz arka tarafa düşüyordu... Doluştuk içeriye. Ne hoşgeldin diyen var, ne de bir şey... O denli alışılmış ki ru röntgenciliğe, daha kapıdan içeriye giren, yanaşıyor pencerenin camına... Tahsin bey:

— Çıkmadı mı daha? diye sordu...

— Beş dakikası var, dedi Fethi bey...

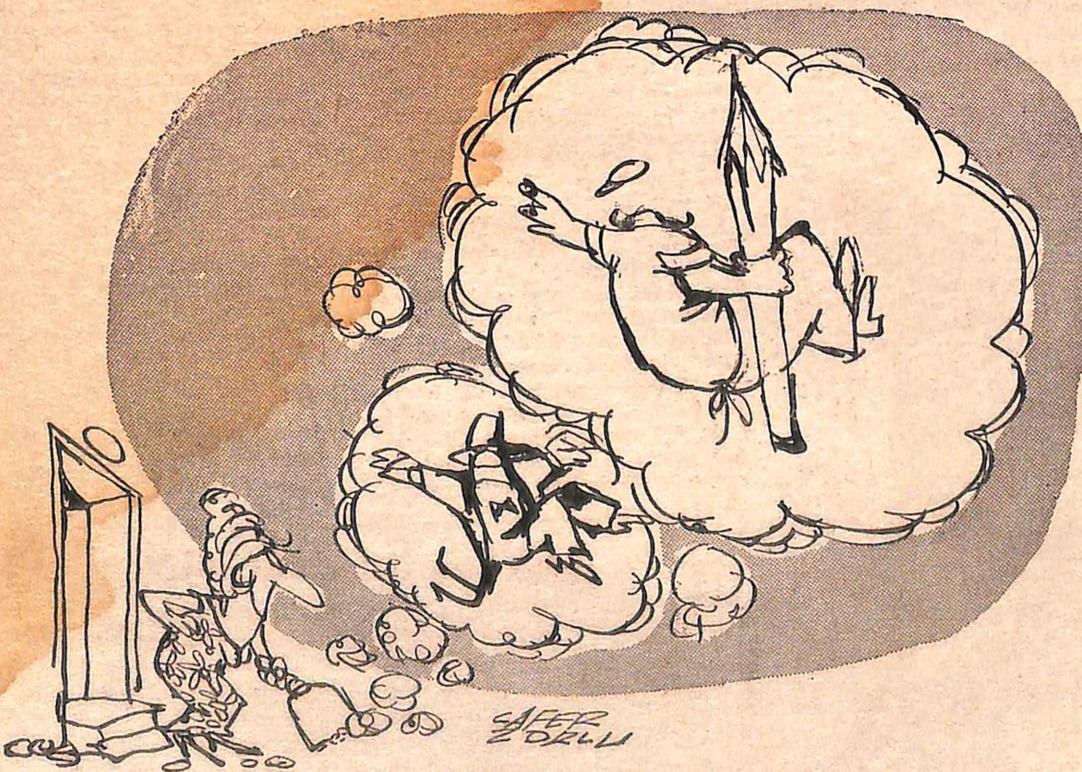
Tahsin bey bana döndü:

— Buradaki hepsinden âfettir, dedi. Dediklerine göre Fransızmış, bu da kulüp bilmem nede çalışırmış... Bunu da biraz sonra seyredeceğin gibi seyretmek kulüpteki masanın üzerine yediyüzelli lira koymaya bağlıymış... Amma biz bedava... Haa sahi söylemeyi unuttum, şöyle çok sevdiğin arkadaşın falan olursa çekinme al getir haa!...

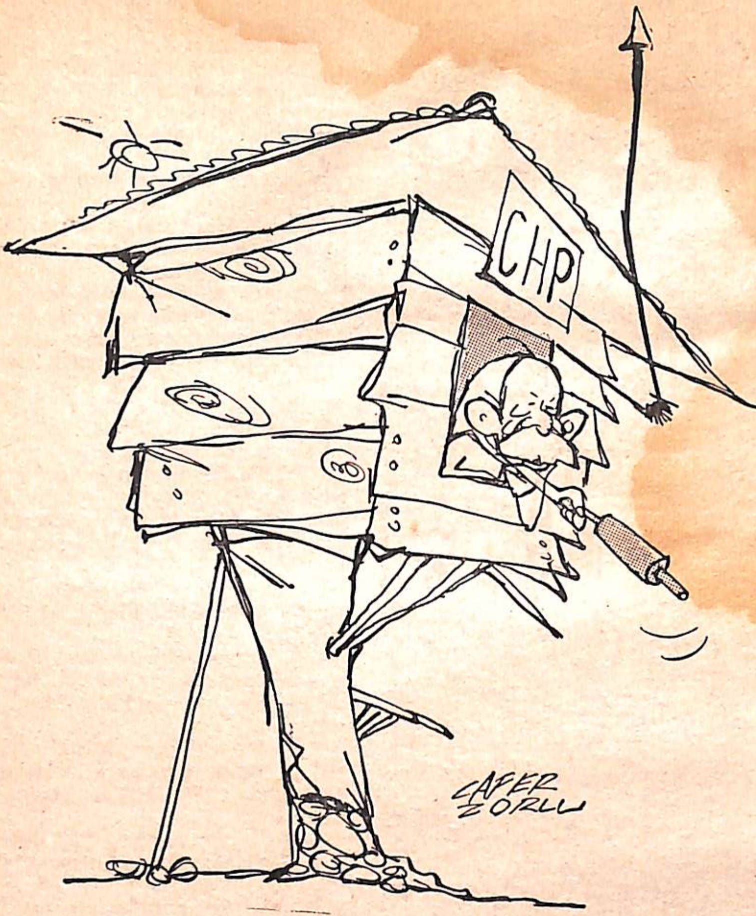
Gerçekten biraz sonra, koyu kırmızı ışıkların altında öyle bir vücut gördük ki, mübarek sanki fabrikasına ısmarlanarak özel olaraktan yaptırılmış... On dakika da onu sessiz soluksuz seyrettik...

Tahsin bey, kolumdan tutup, bir üstteki daireye çıkarırken:

— Yarından tezi yok, kendine bir dürbün al, dedi. Çünkü bizim Mehmet beyin dairesi dürbünlü daire-

«Kendi evinin önünü temizleme kampanyası!»

Evdeki huzursuzluklar kaynanalar yüzünden oluyormuş.
— Gazeteler —

dir... Dürbünsüz seyredemezsin. Ama bugünlük ben dürbünümü sana verebilirim...

Çıktık yukarıya, girdik daireye... Yine ne selâm ne sabah... Herkes pencerenin yanına gelmezden önce bir dolaptan dürbünlerini çıkardılar... Tahsin bey de dürbününü bana uzattı. Eliyle işaret etti:

— Şuraya bakarsan, dansöz Meleği görürsün, şu apartmanla şu apartman arasından gözüken pencereye bakarsan, vamp Nimet'i görürsün... Şu tarafa da bakarsan, artist Ayşe'yi görürsün...

Şaşırdım ki ne şaşırma... Hangisine bakacağımı bilemiyorum. Ama Tahsin bey:

— Bana kalırsa sen şimdilik Artist Ayşe'ye bak, çünkü programa gitmesine bir kaç dakika kaldı. Melek'le, vamp Nimet oyalanırlar biraz daha!... diyordu.

O gece nasıl uyuduğumu bilemedim vesselâm... Arkadaşlardan ayrılıp, daireme gelirken, Tahsin bey:

— Ben çalar saatimi kurdum, istersen seni de uyandırayım, demişti.

— Niye? diye sormuştum.

— Vallahi Keklik Suzan dörtte gelir, Fransız dörtbuçukta gelir, Kulüp 101'de çalışan da, pek belli olmaz amma, saat üçten üçbuçuğa dek uyanık olmak gerek.

— Yoo yoo, dedim, pek uykusuzum, uyuyacağım...

Gerçekten çok memnundum dairemden...

Ama geçenlerde ev sahibimiz, hepimizin kapısını teker teker tıklattı:

— Arkadaşlar, dedi, mümkünse hepinizle beraber bir toplantı yapmak istiyorum.

Toplandık aşağıdaki daireye. Ev sahibi:

— Arkadaşlar, dedi, üzülerek söyleyeyim ki, bundan böyle, her birinizden binbeşyüzer lira kira almam gerekecek...

— Aa aa, o da niye? dedik hepimiz birden.

— İhbar var kardeşim, dedi...

— Ne ihbarı?

— Vallahi maliyeciler bizim apartmanı manzaralı ev sınıfına sokmuşlar, şimdi bu vergiyi verebilmek için ev kiralarını yükseltmek zorundayım.

— İyi ama kardeşim... dedik, adam lâfımızı ağzımıza tıktı:

— Arkadaşlar, dedi, siz de işletme vergisi kesin!

— Anlamadık?

— Canım bunda anlamayacak ne var, manzara seyrettirmeye getirdiğiniz arkadaşlarınızdan işletme vergisi kesersiniz olur biter!...

Şimdi o günden sonra, hangimizin arkadaşı gelirse, on lira işletme vergisi kesiyoruz... Allah bin bin bereket versin, gecede ikiyüz lira vergi kestiğimiz gün bile oluyor...

Muzaffer İZGÜ

YUSUF ZİYA ORTAÇ

1971 - 1972

ARMAĞANI YARIŞMASI

DİLEKÇE

(İkincilik kazanan hicviye)

Yazan: HAMDİ ÜÇOK

Kurucumuz adına düzenlediğimiz yarışmada ikincilik ödülü (1000.— T.L.) kazanan hicivi bu sayımızda yayımlıyoruz. Akbaba, sayın Hamdi ÜÇOK'u candan tebrik eder, başarılar diler.

Bir arzıhal edelim çıkalım Yüce Kata
Çare bulsunlar deyu şu çekilmez hayata.

Çağ aştık, olgunlaştık otla beslenmedeyiz,
Kuru simit, bulgurla mide döndü asfalta.

Proteinli gıda reçeteyle satılır,
Tereyağı panzehir, karaborsada vita.

Bir hindi yüz liraya, tavuksa elli papel
Yüz kuruşa fırladı bakkalda bir yumurta.

Et mi canın istiyor bir kilo kıyma için?..
Dört saat ET, BALIK'ta bekle dimdik ayakta.

Almadan gelir isen evdeki kavgayı gör
Yersin etin yerine hanımından zaparta.

Pastırma, sucuklara vitrinlere bak da geç
Evde ekmek bekliyor sekiz başlı horanta.

Sakın gireyim deme, cüzdanda ne var ne yok
Alır zorla elinden en insaflı lokanta.

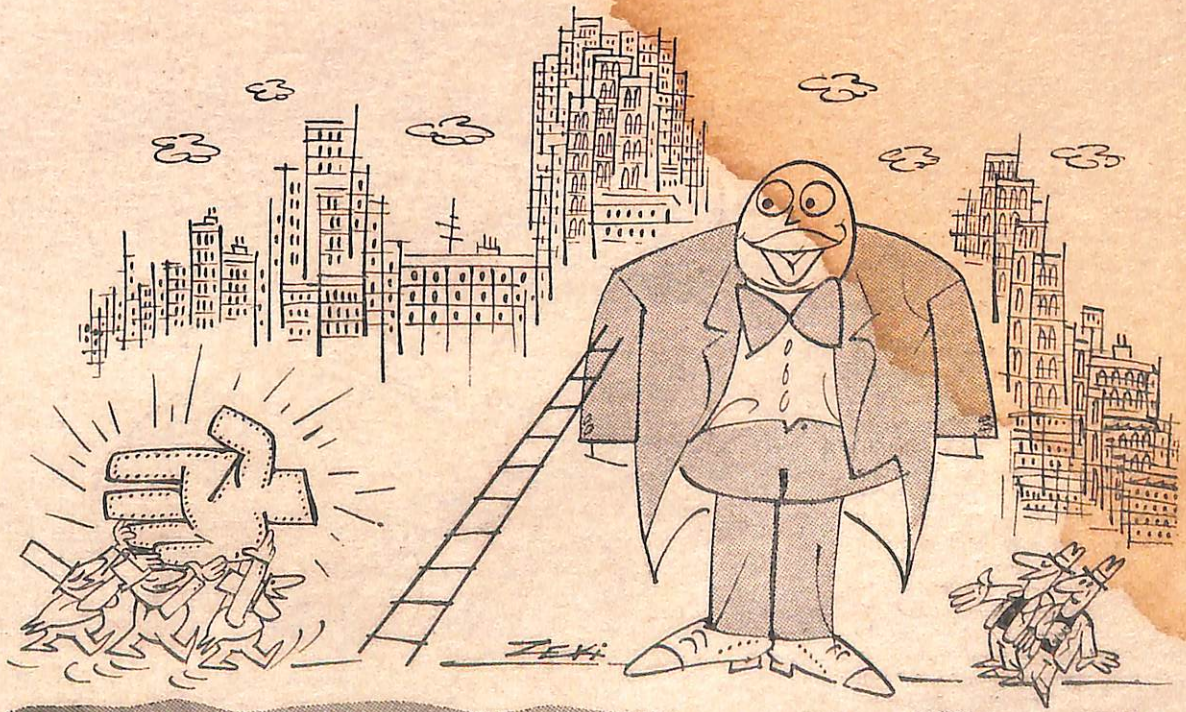
Yakacak derdi yaman, ciğerim püryan olur
Kömür demek ne demek o mübarek pırlanta.

Hasta olayım deme sakın yandığın gündür
İkiyüze mal olur ilâç ile vizita.

Hükûmet ile esnaf zamda yarış yaparlar
Kim eder bu gidişle yarınını sigorta.

«Vuslat yine bir başka bahara kaldı» Üçok
Ne Altı ok'a güven, ne de Demir kırat'a.

Hamdi ÜÇOK
Kızılay, Yüksel Cad. 32/4 — ANKARA

Bir Komisyon, «Demirel için soruşturma gereksiz» dedi. — Gazeteler —

Akbabayla NASIL tanıştım?

KENAN AKINCI

AKBABA elli yaşına girdi... Hem de her zamankinden güçlü, dinç ve genç olarak...
Ellinci yıl dolayısiyle «Elli Yıldan» derlemeler yapıldı, anılar yazıldı, AKBABA'cılar tanıtıldı...
Özellikle bu «Bizim Takım»ı tanıtan yazılar, benim en ilginç bulduklarımdı. Yarıda kaldı. İsterdim ki, tanıtma hem daha derinlemesine olsun, hem daha geniş tutulsun.
Sizi bilmem ama, ben yazarın ya da çizerin kişiliğini tanıyorsam, yazıyı daha bir zevkle okur, çizgiyi daha değişik gözle görürüm. Yazıdaki ya da çizgideki kahramanın yerine eser sahibini koyarım da ondan... Eser gerçeklik kazanır gözümde.
Örneğin Vedat Saygel'i kişi olarak tanıdığımdan, yazılarını okurken çoğu kez kendimi tutamam, yanımda kimse olmadığı halde sesli sesli gülerim. Neden derseniz; hikâyelerinde, olup bitenlere şaşkın gözlerle bakan, bazan akıl erdiremediğinden, bazan da kendine göre yorumladığından, durumu bir boyun büküşle kabullenen saf bir tip vardır. Ben onu hep Vedat Saygel olarak düşünürüm. (Kusura bakma Vedat'çığım, sen aslında cin gibi çocuksundur. Bozulduysan, sen de bana aynı taktiği uygularsın; ödeşiriz.)
Diyeceksiniz ki, yazılarından da basbayağı tanınır adam. Yoo, hiç de öyle değil! Ben vaktiyle: «Zeki'nin apartmanı kaç kat? Burhan Solukçu'nun arabası ne marka?... Saygel, saat beş çayını Hilton'da mı içer acaba?...» diye kafa patlatır, eserlerine o gözle bakardım. Sonradan öğrendik... Onlar da benim takımdan.
Bu yazımda, sözünü ettiğim tanıma hevesiyle yaptığım ilk AKBABA gezimi anlatacağım sizlere.
Önce rastgele çizgilerle kendimi tanıtayım izin verirseniz ki, yukarda dediklerime uygun davranmış olayım.
Önce endamımız: Ben, yazar milletinin boyunu posunu da merak ederim. Öyle ya, adam olaylara kaç santimetre yüksekten bakıyor acaba? Boyumu ona göre ayarlayayım ki, aynı şeyleri görebileyim! «Benim boy, ayın birinde bir altmışsekiz... Onbeşinde bir altmışyedi; otuzunda bir elliye kadar düştüğü olur. Ârif olan anlamıştır, devlet memuruyuz. Öğretmen... Kilo altmışbeş, yaş otuzdört... Keşan'ın bir köyünde çalışıyorum.
Hani oltanın bir tanımı vardır: «Bir ucunda nâdiren bir balık, diğer ucunda ekseriyetle bir alık bulunan ucu iğneli ip» derler. Bendeniz o ekseriyetin en sebatkâr ve de sabırlı elemanlarından biriyimdir. Haddimi bilmez, balıkadamlık da yaparım. Arada alay etmek için gelen balıkların gafletinden yararlandığım olur.
Öbür meraklarım da, yemek tariflerini toplayıp uygulamak, radyo, saat gibi şeyleri tamir edeceğim diye açıp, darmadağın bırakmak... Alkol mü? Hem de nasıl!...
Bir de şunu söyleyeyim: Mizahçı olduğum halde, her zaman neşeli ve güleryüzlüyümdür! «Elbet öyle olacak» mı dediniz? Siz öyle bilin bakalım...
İyi kötü bir parça kendimi tanıttım sanırım. Bir de ilk ziyarette başıma gelenlere bakın:
1960'ın Şubat ayıydı. Yaş yirmiiki. Çocuk sayılırız daha. Üstelik köylü çocuğu! Kocaman Öğretmen Okulu diplomamız var ama, İstanbul kaldırımı çiğnemişliğimiz, öyle bir yerlere girip çıkmışlığımız yok. AKBABA'ya yazmaya başlayalı yedi-sekiz ay olmuştu. Postayla gönderiyorum yazıları. Yusuf Ziya Ortaç'ın çağrısı üzerine gelmiştim İstanbul'a. Kendisiyle tanışacağım. Adını ilkokul sıralarından beri bildiğim Yusuf Ziya Ortaç'la... Sınav kapısında gibi heyecanlıyım AKBABA'nın kapısında. Daha öğrencilik havasından çıkmamışız zaten.

Elim kapının ziline uzanıyor, basamadan çekiliyor... Sonunda, «Ya Allah!» deyip bastım. Tepemde bir ışık yandı! Daha ilk adımda bozum olmuştum. Basbayağı sarsıldım. Baktım kapının diğer yanında başka bir düğme var. Ama gel de bas bakalım!... İster misin o da zille ilan ilgisi olmayan başka bir numara yapsın! Bir süre sonra toparladık kendimizi, dayandık öbür düğmeye. Bu kez oldu hele...
Kapı açıldı, Kadri göründü. Ben, Kadri'nin Akbaba'nın posta memuru Kadri Cambaz olduğunu bilmiyorum elbette; sonradan öğrendim. İşte bu Kadri bana ne desin?! Kaşlarını çattı da:
— Ne var gene? dedi. Sabahtan beri kaç oldu...
Hoppalaa!... Yürümez bu yoksulun bahtı!
— Yok âbi, yanlışınız var... diye kekeledim.
Yüzüme dikkatle baktı. O dediği kişi olmadığımı anlamış olacak:
— Ne var, ne istiyorsun? dedi.
— Yusuf Ziya beyi göreceğim.
— Ne yapacaksın Yusuf Ziya beyi?
— Hiç... Beni dâvet etmişti...
Kadri, «Allah Allah...» der gibilerden başını iki yana salladı. Aklı bu işe yatmamış, gözü beni tutmamıştı. Gitti, idare müdürüne söyledi. Birlikte geldiler. Ona da ifade verdik.
— Peki, dedi. Ben Yusuf Ziya beye haber veririm. Kim diyeyim efendim?
— Kenan Akıncı dersiniz.
Ondan sonra işler değişti...

* * *

Rahmetli Yusuf Ziya Ortaç, idare müdürünün odasında bir süre beklettikten sonra kabul etti beni. Hoşladıktan sonra geriye çıkıp bakarak:
— Ohhooo, sen daha çocukmuşsun yahu! dedi. Yaşın kaç?
— Yirmiiki.
— Bebekmişsin daha, bebek! Biz

de şöyle otuzbeş-kırklık biri diye bekliyorduk.
O yaşlarda olmadığıma nasıl üzüldüğümü bilemezsiniz. İltifatın da pek acemisiydim.
Konuşurken arada öksürmüşüm. Hemen bir dolabın kapağını açtı, bir kutu hap çıkardı:
— Sabah, öğle, akşam, yemekten sonra ikişer tane... Bu şurubu da al. Her öğün bir tatlı kaşığı...
Uzanıp dolaba baktım: Küçük bir eczane!...
Çay v.b. ikramdan sonra geçti iş konuşmasına:
— Bize bir şeyler getirmişsindir her halde. Eli boş gelmedin?...
Bir kutu şeker olsun getirmediğim için pişmanlık duyduğumu anladı besbelli, açıkladı:
— Bir kaç hikâye yazmışsındır...
Serinledim... Elbette yazmıştım. İki yazı getirmiştim gelirken. Kendisine uzattım. Birini masaya koydu, diğerini bana verdi:
— Sen okuyuver... Benim gözlerim yeni yazıya pek alışık değildir.

Okumakta güçlük çektiği yeni yazı, benim kargacık elyazım!
Boncuk boncuk terleyerek okumaya başladım...
Yazılardan biri yedi daktilo sayfası, biri dokuz... AKBABA'nın bir sayfası —karikatürler, ya da tek bir karikatürle birlikte— üç daktilo sayfasıdır.
İkisini de okudum yazıların. Okurken sık sık durdurup: «Şurasını şöyle değiştir, burasını böyle değiştir...» diye uyarmalarda bulundu. Değiştirdim. Bitirince de sevindim. Böyle ufak tefek kusurlar benim gibi genç bir yazar için hiçbir şey değildi. Tam tersine başarı sayılırdı. Onları da düzelttik gitti işte!...
Hey gidi hey!... Meğer ben buraya çile çekmeye gelmişim! O ufak tefekler bir şey değilmiş. Asıl şenlik ondan sonra başladı:
— ... Şu falan falan şeylerden söz eden kısım çok çiğ kalmış, yeniden yaz... Şu filân bölümün konuşmalı olması gerekir. O bölümü konuşmalı yap...
O kısımların, bölümlerin, kimi yarım sayfa, kimi bir, kimi birbuçuk...
— Bitirince getir de görelim, dedi.
O koskocaman iki yazıyı, iki kez mi, üç kez mi yeniden yazdım, bilmiyorum.
Ben şanssızlığıma küsmüş, çalışırken, oradaki yazar arkadaşlar:
— Ohoo... Sen çok şanslısın! dediler.
— Ne şansı Allahaşkına? dedim.
— Sen taşradan gelmişsin ayda yılda bir. Bunu da iş mi sayıyorsun yâni? İyi ki burada yoksun. Yat kalk dua et. Geri gönderse zaman alacak. O yüzden de sana yaptırdığı işi kendisi yapıyor...
Gönderdiğim yazıların değişik olarak, daha doğrusu kusurları düzeltilmiş olarak yayınlandığını görürdüm de, bu işi Yusuf Ziya Ortaç'ın kendi eliyle yaptığını aklımdan bile geçmezdi doğrusu. AKBABA'da çıkan yazılara —hangi yazı olursa olsun, kim tarafından yazılırsa yazılsın— o yazıyı yazan kadar emek harcadığını çok sonraları öğrendim.
Sanatına mı desem.. işine mi desem?... O kadar saygı ve sevgi duyan bir «yönetici - sanatçı» çıkar mı, bilmem...
Sonraları bir zayıf yanını... Zayıf değil de, taşralı olarak isime yarayacak bir özelliğini keşfettim: Çok güzel bir espri buldunuz, değil mi? O esprivi kullanarak bir hikâye kurup yazdınız... Esprinizin dışında yazdıklarınız ne kadar saçma olursa olsun, vatanı kurtardınız demektir! Kıyamıyacaktır. Gönlü elvermiyecektir o güzel bulusun kaybolup gitmesine... Alır kalemi eline, aynı espriyi çekirdek yapıp, çevresini sizin yazdığınızdan çok daha değişik, güzel bir hikâyeyle sarar, yayınlar; paranızı da bir tamam gönderir!...
Üstadın bu yanından yararlandığım çok olmuştur.
Az önce sözünü ettiğim düzeltmeleri yapmak için yanından ayrıldım. AKBABA'cıların çalışma odasına gidiyorum...
Ben bu mizahçı milletini durmadan güler sanırdım. Öyle ya; bizim somurta somurta okuduğumuz haberlerden sayfalar dolusu gülünçlükler çıkarıyorlar... Kocaman kocaman adamları ne kılıklara sokuyorlar... Olayları ve kişileri böylesine bir gözle gören adamlar gülmeyecek de kim gülecek?...
Mizahçı deyince öyle bir kişi tasarlamışım ya, kendim de öyle olmaya çalışacağım elbet. Yoksa bizim mizahcılığımız nerede kalır! Bu yüzden başlamışım olura olmaza gülmeye, her şeye alık alık sırıtmaya... Görenler desin ki; «Eh, ne de olsa mizahçı adam. Her zaman gülecek bir şeyler buluyor. Ondaki zekâ bizde olsa da biz de gülsek...»
İşte bendeniz, Yusuf Ziya Ortaç'ın yanından çıktıktan sonra «mutadım

— En çok memur maaşı kesintiye uğruyor. —

Yazısız

veçhile» sırıtarak çalışma odasına girdim. Girdim ama afalladım kaldım! Önlerindeki fırçaları, boyaları, karikatürleri görmesem yanlış odaya girdiğimi sanacağım. Arkadaş, adamlarda bir surat, bir surat!... Sanırsınız, karikatür çizmiyorlar, savaş plânı çiziyorlar! Hani insan savaş plânı bile çizse, punduna getirip bir parça gülebilir: «Hah hah haaa! Düşmanı tam şurada enseliyeceğiz...» falan der. Bunlarda o kadarı da yok.

Belli ki Karadeniz'de battığı bildirilen gemiler Cafer'inmiş... Zeki'yi az önce dövmüşler... Vedat Saygel pencereden hasmını gözetliyor. Kaşlarını çatışına bakılırsa, sağ komaz garibi... Selâmi ağabeyimizin fabrikası top atmış ki, elindeki kalemle başını kaşıyıp, kara kara düşünür...

Binbir güçlükle tanıştık. Gördüm ki gene de şakacı insanlar. Fakat gülmesini bilmiyorlar. Tıpkı yaptığı yemeğin tadına varamayan aşçılar gibi...

Sonradan Kadri'yle iyi anlaştık. En iyi okuyucummuş meğer. Yazılarımı benden iyi biliyor. Sağolsun, ayrılırken de hiç azarlamadı...

Kenan AKINCI

YELPAZE Refik ERDURAN

ÇATLAK NEREMİZDE?

KAÇ türlü mühendis sayabilirsiniz?

İnşaat mühendisi, makine mühendisi, elektrik mühendisi, gemi mühendisi, uçak mühendisi falan...

Bir de boş gezenin boş kalfalarına kaldırım mühendisi denildiği olur.

Ama hiç bilmediğim bir mühendislik kolu bulunduğunu geçen hafta Istanbul Belediyesinin bir açıklamasından öğrendim:

Kanalizasyon mühendisliği.

Evet, öyle bir meslek varmış. Üstelik Istanbul'da o biçim uzmanların sahteleri de türemiş. Birtakım adamlar kendilerine «kanalizasyon mühendisi süsü» vererek ev ev dolaşıyorlarmış.

Tuhaf bir süs, değil mi? O ünvanın ziynet sayılacağı pek aklıma gelmezdi doğrusu.

— Kendilerine kanalizasyon mühendisi süsü verenler ev ev dolaşıp ne yapıyorlarmış? diyeceksiniz.

Efendim, belediyeden geldiklerini söylüyor, bazı incelemelerde bulunur gibi yaptıktan sonra acı bir haber veriyorlarmış:

— Kanallarınızda kaçak var!

Ve para sızdırıyorlarmış evdekilerden.

O işi nasıl kıvırdıkları açıklamada belirtilmiyor. Ama iki taktikten birini uyguladıklarını tahmin edebiliriz.

Ya kanallar hemen onarılmazsa evin lâğım baskınına uğrayacağını, bu işin resmî yoldan yapılmasının pahalıya çıkacağını ve geç olacağını, ama kendileriyle anlaşılırsa aynı işi çok daha ucuza ve çabucak yapabileceklerini söylüyorlar...

Ya da kanal kaçağının «cezayı müstelzim» bir kabahat olduğunu anlattıktan sonra fısıldıyorlar:

— Bizi görün de kapatalım bu işi!

Yâni herifçioğulları kanalizasyon falan değil, sıfır numara dalaverasyon mühendisi.

Siz nasıl tepki gösterirsiniz bilmem ama, ben böyle olaylarda dolandıran kadar dolandırılanın da davranışını şüpheyle karşılarım.

Çünkü dolandırıcılık olaylarının kurbanlarından pek çoğunda ya pahalı bir şeyi çok ucuza kapatmak, vergiden kurtulmak, başkalarına kazık atmak gibi çirkin bir hırs vardır, ya da bir ayıbı örtbas etmek isteği.

Sahte kanalizasyon mühendislerinin kurbanlarına bakın işte. Kendilerine:

— Kanalınız çatlak, semtin dibini berbatlıyorsunuz, denilmiş.

Onarım mı, yama mı, ne halt gerekiyorsa yaptırmak için normal makamla temasa geçseler ya! Hayır, ille kapıdaki herifle fiskos edilip anlaşılacak, kedinin kakasını örtmesi gibi saman altına itilecek konu.

Böyle işler yalnız yeraltındaki pisliklerle ilgili olarak döndürülse hadi neyse. Ya yerin üstündeki, hattâ çok yüksek düzeylerdeki pislikler konusunda ne dolaplar çevrildiğinin kaçımız farkındayız?

Hangi kişiler, hangi çevr[eler], hangi zümreler topluma ne k[a]zıklar atma heveslerinin yahut ne ayıpları örtbas etme numaralarının peşinde, kendilerini politika mühendisi diye tanıtmış hangi dalavera uzmanlarıyla ne türlü pazarlıklara otururlar?

Kim kimi dolandırır?

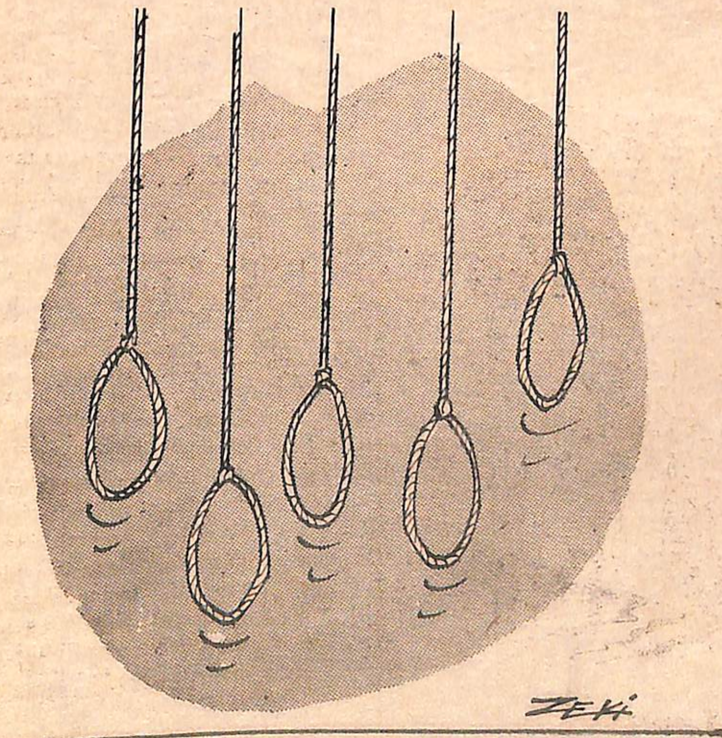
Yoksa sonunda taraflar birleşip toplumu dolandırma işini başarırlar mı bir güzel?

Cevapları bulmak şöyle dursun, çoğu zaman böyle soruları sormak bile aklımızdan geçmez. Kaçaklara yol açan çatlaklar bizim altımızda değil, tepemizde galiba.

Sık sık ortalığı şey götürmesi de o yüzden mi dersiniz?

Refik ERDURAN

Beş zorba, evli bir kadına tecavüz etti. — Gazeteler —

Beş zorba!

Telefon konuşmalarından vergi alınacak. — Gazeteler —

— Ver vergini!..

KELEPİR KOCA

vedat saygel

KIZI eşim görmüş beğenmiş, tutturdu:

— Parayla pulla değil ya, uzaktan olsun bir de sen gör bakalım, diye.

— Bir de ben mi göreyim?

— Gör canım, gör. Görüp beğenmekle alacak değiliz a hemen!

Düşün, düşün, beynim duracak nerdeyse! «Şöyle eli ayağı düzgün bir kızcağız bul da, alalım» mı demiştik? Haydi aldık, ne yapacağız? Oğlumuz yok ki, everelim. Eşyamız yok ki, ortalık işlerini gördürelim. Fakat «İlle gör» diye tutturduğuna bakılırsa, vaktiyle aramızda böyle bir konuşma geçmiş olmalı. Hay Allah! Ya erken bunamaya uğradık, ya da katsayı sistemiyle elimize ne geçeceğini, emlâk vergisinden sonra kiraların ne kadar artacağını düşünmekten iyice çuvalladık!

— Diyelim gördük, beğendik, aldık kızı... Nerede oturtacağız, nasıl doyuracağız?

— Bize ne ayol, onu da evlenecek olan düşünsün, deyince uyandım.

Öyle ya, daha kaç gün olmuştu Murtaza bize geleli?

— Bu gibi şeyler eş dost yardımıyla olur, diyeli... Boyu boyuma, huyu huyuma uygun münasip birini bulun, hemen evleneyim. Çünkü...

Deneyleriyle şu sonuca varmış ki, analarımızın, ninelerimizin çağından kalma görücü usulüyle evlenmeler, günümüzün flört evliliklerinden daha sağlam, daha uzun ömürlü oluyormuş.

— Fakat...

Diyecek olmuştuk:

— Yoo, kendi bildiklerine iş ya[illegible] bugünün gençlerini savunmayın, [illegible]erek lâfımızı ağzımıza tıkamıştı.

— İlgileniriz, demiştik.

— Boşvermeyin ama... Arayın, bulun, görün, beğenin, uyuşabileceğimize aklınız yatarsa gelin bana haber verin.

— Peki hangi tiplerden hoşlanırsın, evleneceğin kimsede ne gibi özellikler ararsın biz nerden bilelim?

Olgunluğu yaşına uygun oğlanın:

— Aradığım bir şey yok, yeter ki kadın olsun, diyor.

Eh, böyle tok gözlüsünü de evlenecek kızlara salık verirken, «Kelepir bir koca» demek, saatlerce çene çalmaktan daha etkili olur.

— Gerçekten öyleyimdir, dedi. Kelepir olduğumuz için bunca yıl değerimiz anlaşılmadı ya...

Murtaza'nın siparişini hatırlamamla kızı görmem bir oldu. Gerçekten pek şeker şey ama bakalım evlenmeye niyeti var mı?

— Ben ağzını aradım bile, dedi eşim.

— Eee, bu konuda düşüncelerini, isteklerini öğrenebildin mi?

Öğrenmiş. Hiçbir şey istemiyormuş. Evleneceği erkek ne yapabilirse onunla yetinecekmiş.

— Kimsesi yok mu?

— Olmaz olur mu ayol? Bankada parası, babadan kalma evi, arsası, her bir şeyi var.

— Buna rağmen karşı taraftan hiç bir şey istemiyor ha?

— Bu bir kelepir şekerim. Murtaza'dan da kelepir!

Müjdeyi vermek için gece yarısı damladık Murtaza'nın evine. Dedik durum böyleyken böyle... Sevinse ya... Hiç olmazsa bir teşekkür etse ya...

Kararttı yüzünü!

— Ne o, memnun olmadın mı?

Memnun olmasına olmuş da...

— Eee...

— Görmeden, sorup soruşturmadan karar verilmez ki bu gibi konularda. Suratına bakılır gibi mi?

Karı koca ikimiz birden atıldık:

— Bayağı güzel!

— Sesi dinlenir gibi mi?

Şarkı söyletmeyi akıl etmemiştik ama, konuşurken dudaklarından dökülen kelimeler müzik gibi akıyordu kulaklara.

— Yaşı?...

— Yirmisekizmiş.

Neyse, aradaki onbeş yıllık farka rağmen yaş faslına dudak bükmedi.

— Daha önce evlenmiş mi?

— Bu ilk evliliği olacak.

— Benden bahsettiniz mi?

— Bahsettim, olumlu karşıladı, dedi eşim.

Bizim oğlan dudağını büktü:

— Neyse, biraz düşünelim bakalım.

— Yahu kırk yılda bir şans yüzüne gülmüş, daha neyi düşüneceksin kardeşim?

Köpürdü:

— Evlilik bu birader, düşüneceğiz elbet. Kelepir dedikse, bedavaya verecek değiliz ya kendimizi!

Düşünmüş. Bir hafta sonra çıktı geldi. Uzaktan gösterdik kızı.

— Eh, kötü sayılmaz, dedi. Yalnız daha önce öğrenmem gereken bazı hususlar var.

— Söyle, öğrenelim.

— Bir yerde çalışıyor mu? Ya da evlendikten sonra gerekirse çalışabilir mi?

Bu kez benim suratım asılırken, eşim:

— Kızma şekerim, Murtaza bey haklı, diye girdi araya. Sonradan uyuşmazlık çıkacağına, açık kalplilikle önceden söylüyor düşüncelerini.

Sonra döndü bizim arkadaşa:

— O bakımdan hiç endişeniz olmasın, dedi. Gereken bilgiyi edindim. Bankada bir miktar parası, babadan kalma ev ve arsası varmış.

Huyunu bildiğimden «Şimdi köpürecek» diye içimden geçirirken, patladı bizim kelepir koca adayı:

— Valla yenge, parası pulu, evi malı beni ilgilendirmez. Malda mülkte gözümüz olsaydı, bekâr kalır mıydık şimdiye dek? Geçinmek için ayda belli bir parayı kazanmak gerek. Bu para elimize geçmedi mi, yandığımızın resmidir!

Arkadaş haklı. Fakat daha kızı istemeden, işi resmiyete dökmeden, karşı karşıya gelmeden bu konuyu nasıl ele alırsın?

— Sizi düşündüren hususu ben öğrenirim, dedi eşim.

İki gün sonra öğrenmişti bile:

— Evleneceğim erkeğin derdi, benim derdim, diyormuş kız. Gücünün yetmediği yerde kira gelirlerimi veririm. Onların yetmediği yerde, bankadan çekerim. Onun da ihtiyaca yetmediği yerde, evi arsayı satışa sürerim!

— Eh, dedi Murtaza. Bir görüşüp, tanışalım da...

Bizde buluşturduk, tanıştılar.

— Kelepir bir koca, diye fısıldadık kızın kulağına. Bu devirde böylesi güç bulunur.

Yalnız bıraktık, konuştular. Ertesi gün kıza sorduk:

— Siz münasip görüyorsanız olsun, dedi.

Murtaza'ya sorduk:

— Konuşamadık ki birader, dedi. En önemli konular kaldı.

Hay Allah! Ayağına gelen kısmeti ağır hareketi yüzünden kaçıracak oğlan!

— Yahu nedir konuşamadıkların? Söyle de biz soralım. Ya alelacele takalım birer yüzük, sonra konuşun konuşacağınız kadar!

Derin düşüncelere daldı gene. Zar zor ağzındaki baklayı çıkarttık ki, düşünmekte yerden göğe haklı!

— Bugün bir yüzük takmak demek...

Dünyanın parası demek.

— Benim kazancım malûm. Eve beşyüz lira kira. Kırkbeş lira yol parası, sigarası, çayı, gitti işte bin lirası! Geri kalan ikiyüz lirayla haydi geçin bakalım!

— Yahu bir yüzük...

İşte onu takamıyor!

Bizimki şurdan burdan konuşurken sözü nişan masrafına getirmiş. Arkadaşın durumundan da bahsedip:

— Borçlanmaktan korkuyor, demiş.

Kız, kocanın kelepirini bulmuş, kaçırır mı:

— O nişan yapmaya karar versin, parayı ben veririm, demiş.

Koştuk bizim oğlana.

— Ah bir nişan masrafıyla bitse...

Öyle ya, onun ardından nikâh muamelesi gelecek, onun ardından eve bazı eşyalar almak gerekecek.

— En önemlisi...

Daha önemlisi de vardı demek!

— Eşya aldığımı duyan eski alacaklılar kapıma dayanacak!

— Çok mu borcun?

— Yok canım...

Bir yere ikibin lira varmış, bir yere de yediyüzelli lira!

— Bu iş yatar, dedik karı koca biribirimize. Hangi evlenecek kız bunca masrafın altına girer?

Ama bizim oğlanın kelepir bir koca olduğunu duyurduk ya, bizden ses çıkmayınca kız sormuş. Eşim de utana sıkıla:

— İlerde sıkıntıya düşmeyesiniz diye borçlarını ödeyip bu işe öyle girişmek istiyor, demiş.

Borcun miktarını sormuş, öğrenmiş.

— İlâhi bu kadarcık para için düşünmeye değer mi, demiş. Ben veririm n'olacak?

Bir sevinçle yeniden koştuk Murtaza'ya. Anlattık ama, gel de ikna et bakalım! Sonunda:

— Sen hiçbir şeye karışma, dedik. Bu pazar nişanınız olacak, tamam mı?

Mırın kırın etmesine aldırmadık. Parayı kızdan alıp, taktık yüzükleri. Parayı kızdan alıp, ödedik eski borçları. Parayı kızdan alıp, başladık nikâh muamelesine. Parayı kızdan alıp, bastırdık dâvetiyeleri.

Nikâha iki gün kala Murtaza kayıplara karıştı! Ara ara hiçbir yerde yok oğlan! Yahu başına bir iş gelmiş olmasın oğlanın? Polise mi başvursak, çalıştığı yerden mi arasak diye düşünürken kapı çalındı, elinde koca bir paketle akrabalarından yaşlı bir kadın girdi içeri:

— Bunları Murtaza gönderdi, dedi.

Açtık, kendisine kız tarafından verilen söz mendilleri, nişan hediyeleri... Karı koca şaşkınlıkla sorduk:

— Neden gönderdi bunları?

— Valla, dedi kadın, yolladı ama bir şey söylemedi.

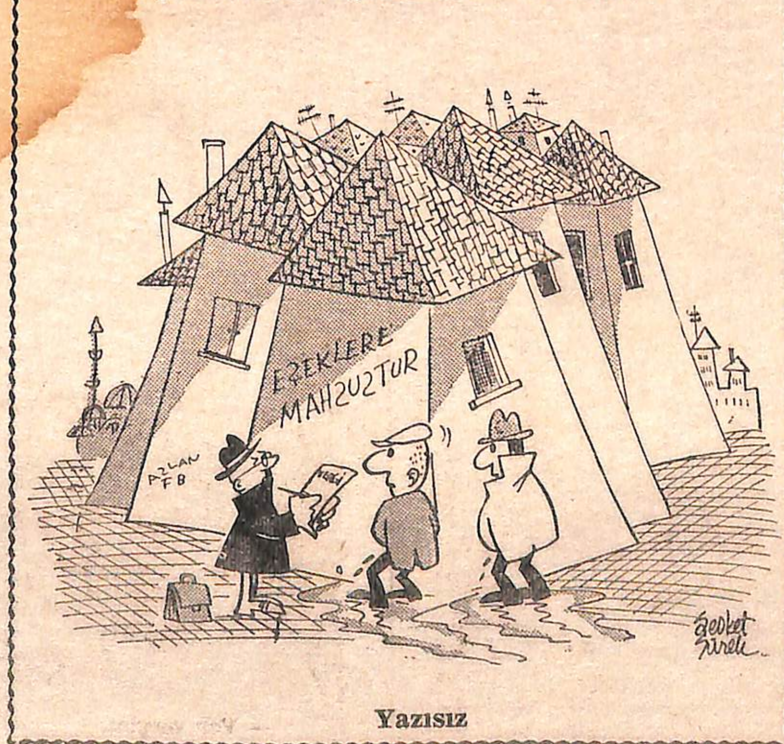
Sonra bir başka arkadaştan öğrendik içyüzünü. Murtaza bizden az önce gelmiş:

— Allahtan zamanında uyandım, demiş. Bir oldu bittiyle evlendirivereceklerdi az kalsın. Yüzüğü taktılar, nikâh muamelesine başladılar, hattâ gün aldılar ama bize vermeleri gereken başlık parasını bir kerecik olsun ağızlarına alamadılar! Kelepir bir kocayız dedikse, el kızına bedava da gidecek değiliz a!

Kıza danıştık. Başlık parasını da konuşacağız ama, kaç gündür bulamıyoruz ki bizim Murtaza'yı!

Vedat SAYGEL

Eşeklerden de vergi alınacak. — Gazeteler —

Yazısız

ayna

MEHDİ ZIT

ANKARA'DA HAVA

ANKARA'da kışın hava pistir, kirlidir. Ama ben bundan söz edecek değilim. Zira bu havanın bugünkü şartlarla temizlenmesi. ne imkân olmadığı ortaya çıkmış bulunuyor.

Onun için, bu yazıdaki hava, başka hava olacak.

Yurdumuz bu yıl, esaslı bir kış geçirdi. Tabiî bu esaslı kışın içinde Ankara da vardı.

Kömür bulamayanlar oldu, mazot bulamayanlar oldu. Palto şapka giyip, eldiven de takarak evlerinde oturanlar oldu. Böyleleri sokağa nasıl çıktılar sonra bilmiyorum.

Kısacası, ülkenin her yerinde bir yakacak sıkıntısıdır gitti. Halk perişan oldu ve bir daha böyle bir kış görmek istemediğini açıkça söyledi.

Ama artık yalnız Ankara değil tüm memleket rahat bir nefes almış bulunuyor. Zira sayın Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı Nezih Devres, Mevlis'te yapmış olduğu konuşmada, bundan sonra yakacak sıkıntısı çekilmeyeceğini söyledi.

Siz şimdi sanıyorsunuz ki, sayın Bakan. bundan sonra yakıt sıkıntısı çekilmeyeceğini söyledi de, halk da rahat nefes aldı.

Yok canım!...

Bahar geldi yahu!...

Ama diyeceksiniz ki:

— Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.

Hadi canım efendim, biz o kazma kürekleri çoktan yaktık. Çok sıkışırsak, sayın Bakanın «Yakacak sıkıntısı olmayacak» teminatını yakarız, olur biter...

Ankara'da çok konuşulan bir konu da, gelmiş ve gelecek vergiler. Ama sanırım bunu konuşan sadece Ankara değil, tüm ülke.

Ne vergiler çıkacakmış ne vergiler...

Örneğin, belediye otobüs duraklarında durup da otobüs bekleyenlerden vergi alınacakmış.

Demek ki bundan sonra, otobüs duraklarında buluşan sevgililer için bu iş bedava olmayacak. Yağmurda ıslanmamak için kapalı otobüs durağına bedavadan sığınmak da yok. Verirsin vergisini, ister ıslanmaktan kurtulur, ister sevgilini bekler ya da otobüs beklersin. Ama sanırım ki, sevgili, otobüsten önce gelir.

— Peki ama ne olacak? diyeceksiniz.

Ben şahsen bu işin kolayını buldum.

Sevgilim yok ama, şemsiyem var. Kalıyor geriye, otobüse binmek işi.

Enayi miyim gidip de otobüs durağında otobüs bekleyeyim? Gider iki üç metre açıkta dururum. Otobüs gelince de, koşar atlarım. Ama sanırım ki herkes böyle yapacaktır. O zaman otobüse nasıl bineceğiz? Bir hengâmedir gidecek.

Neyse, Allah kerim. Türkiye'nin yakacak problemini baharı getirmekle halleden yüce Tanrı, bu otobüs işini de yoluna kor elbet.

Yalnız bu arada her şeyimizi Tanrıya yükler olduk. O olmasa, acep ne hale gelirdik? Tevekkeli değil sayın Demirel iktidarda iken sözlerini daima, «Ulu Tanrı'dan niyaz ederim» diye bitirirdi. Biz de, bunun için onu, halkın dinî duygularını istismar ediyor, dinî politikaya âlet ediyor, derdik. Meğer adamcağız, dini politikaya değil, politikayı dine âlet ediyormuş.

Buna benzer daha ne çeşit vergi lâfları geçmiyor ki...

Herkes bir şey söylüyor.

Geçenlerde bir Ankara gazetesi:

«Vergisiz. bir tek hava kaldı» diye manşet atmıştı.

Oysa «Hava Vergisi» çoktan çıkmış ve yıllardır da uygulanıyor.

«Hava Parası» bir nevi vergidir ama, Devlet Hazinesine değil de, sadece bazı kimselerin ceplerine girer.

— Onbeşbin verirsen bu iş olur, derler.

İşte bu da bir vergidir.

Hava vergilerinin en kazığı hangisidir bilir misiniz?

«Hava Değişimi Vergisi».

Geçenlerde doktorların ısrarı üzerine hava değişimi için kalkıp Antalya'ya gittim. Güzel şirin bir otele yerleştim. Otelin bir de hârika lokantası var. Ama içki de satıldığı için, İşletme Vergisine tâbi. Dışarda ise yemek yenecek doğru dürüst bir lokanta yok. Biz de kalkıp otelin lokantasında yedik. Ama yemek mi yedik, yoksa kazık mı yedik bel. li olmadı. Keferelerin kullandıkları o «Kuver» denen hani masa örtüsü, çatal, kaşık ve bıçak için alınan para var ya, o da gelmiş bize. Yâni o çatal, kaşık, bıçak ya da kullandığınız su bardağı için de bir para ödüyorsunuz. Hesap pusulasının başında o var.

Kısacası biz orda yemek yedikçe, çorbaya da. pilâva da. su içtiğimiz bardağa, önümüzdeki tabağa ve masa örtüsüne «İşletme Vergisi» ödedik. Oysa biz o çatal, kaşık, bıçak ve su bardağını ne satın almış ve ne yemiştik. Ama işletme vergisini ödedik.

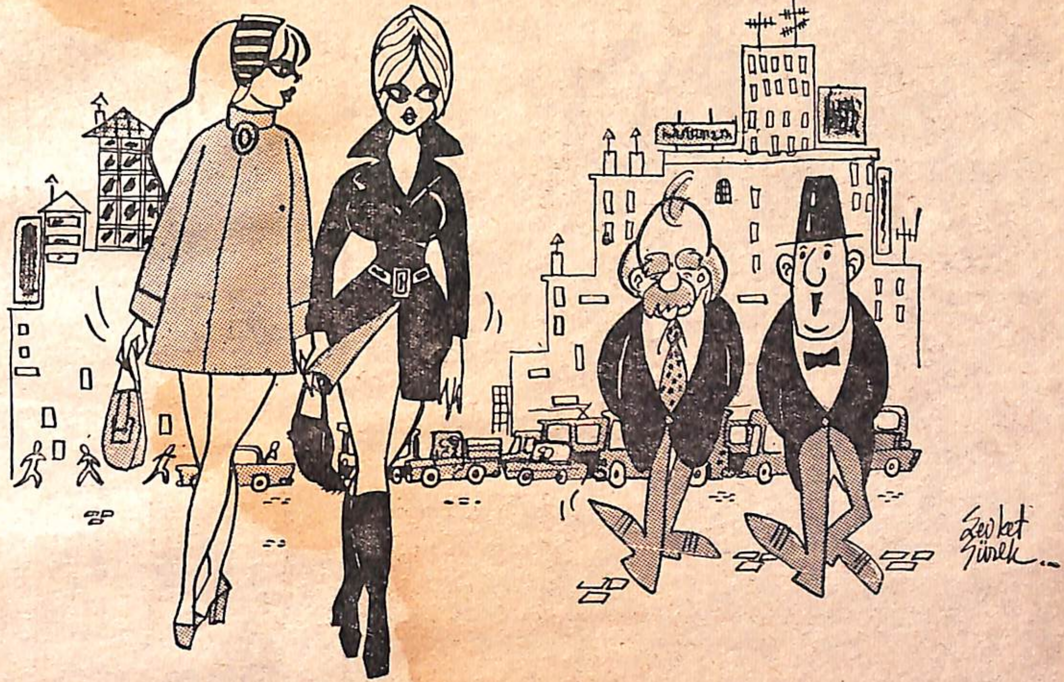
İşte «Hava Değişimi», ya da «Değişik Hava Vergisi» böyle bir vergidir ve üstelik bu vergi, İşletme Vergisine de girer...

Hatırlarsınız.

Tarih kitapları bir ara Fransa'da baca dumanlarından dahi vergi alındığını yazar.

Tedbirli olmanızı dilerim...

Mehdi ZIT

— Bakın Paşam, bir sağa bir sola gidiyorlar...

— Şuna politika yapıyorlar desene!..

★

Size n'oluyor yahu!

Yapımı hızla ilerleyen Boğaz Köprüsü, bizden çok yabancılara dert oldu.

Kimi hizmete girdiği gün kendini asacağını ilân ediyor, kimi, üstüne gaz döküp yakacağını...

İsveç'in ünlü seks bombası Eva Bender de, «Boğaz Köprüsü açıldığı gün, Asya'dan Avrupa'ya çıplak geçeceğim» diyor.

O kadar pahalı olmayacak canım, korkmayın.

Çıplak geçme şerefini köprünün sahiplerine bırakın!

yedi

PAZARTESİ :

Yanlış bellemişiz

Sosyal Sigorta Kurumuyla ilgili söylentilere, her gün bir kaç yolsuzluk olayı daha ekleniyor.

Sahte evrakla emekliye ayrılanlar mı istersiniz, sahte reçeteyle ilâç alanlar mı, doğar doğmaz çalışmaya başladığını ileri sürüp henüz evlenme çağında emekli olmaya kalkanlar mı?...

Fakat kimseyi suçlayamazsınız ki...

Kuruluşun amacı sigortalı vatandaşa yeterince anlatılamamış zaar.

Maaşından sigorta aidatı kesilen, bir «Holding» e ortak olduğunu sanmış, ortaklarına kâr dağıtan şirket ilânlarını görünce soluğu sigortada almış!

SALI :

Uyarması bizden

Anneler, dikkat!

Çocuğunuzun sakat doğmasını istemiyorsanız, sinir teskin edici ilâçları kullanmayın.

Babalar, dikkat!

Genç yaşta göçüp gitmek istemiyorsanız, olur olmaz şeylere kafanızı yormayın.

Gençler, dikkat!

Erken bunamak istemiyorsanız, dimağ yorgunluğunu giderici ilâçlar almayın.

Biz söylemiyoruz, yabancı uzmanlar salık veriyor bunu.

Yarının sağlam vücutlu, uzun ömürlü, parlak zekâlı insanlarını dünyaya getirmek, bugünkü kuşakların harcanmasıyla mümkün olacak demek.

Aman canım n'olacak? Mutlu yarınlar için feda ediveririz kendimizi!

Sinirleniriz de, sinir yatıştırıcı ilâçları kullanmayız.

Düşünürüz de, kafamızı pek yormayız.

Zaman zaman beynimiz karıncalaşsa da, dinlendirici ilâçları almayız.

Zaten daha şimdiden çoğumuz bitkisel hayat yaşamadayız!

ÇARŞAMBA :

Medeniyet o değil ki...

Çatalca'nın Kestanelik köyünü pek beğenen gazete, hemen yakıştırmasını yapıvermiş: «Türkiye'nin en modern köyü».

Neden?

Efendim, halkının yüzde sekseni okuma yazma biliyormuş.

Daha ilk açıklamasında büyük bir yanlışa düşüyor ya, neyse bırakalım devam etsin.

Elektriği, suyu, telefonu varmış.

Daha?...

Hastanesi, fabrikası, sineması varmış.

Başka?...

Soğuk hava tesisleri, televizyonu varmış.

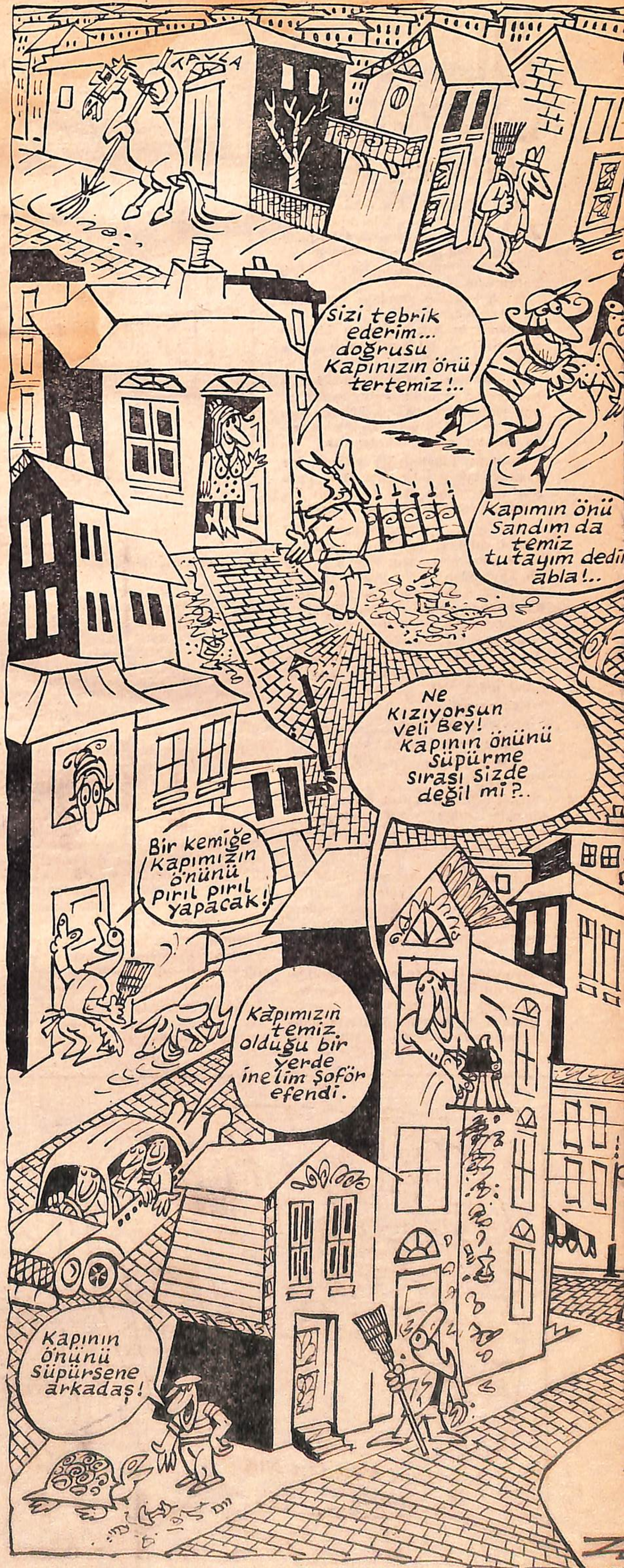
Peki, karakolu?

Bir o yokmuş işte!

Olmaz azizim, olmaz!

Modern diye saydıklarınızın tam tersine denir. Örneğin İstanbul'u getirin gözünüzün önüne:

Nüfusunun yarısı okuma yazma bilmez.

— Kapımızın önün

emiz tutalım ! –

Yazısız

Elektriği, suyu, telefonu vardır da, işe yaradığı görülmez.

Hastanesinde yatak, fabrikasında iş, sinemasında bilet bulunmaz.

Yâni hem vardır, hem yoktur.

Fakat karakol dediniz mi, bakın o çoktur.

Polis zoruyla durur, bir yerde durursa medeniyet; tam modernleşmesi için Kestanelik halkına bir de karakol kurdurmak gerek.

PERŞEMBE :

Neyse ki anladılar

İngiltere hükûmeti aldığı bir kararla «Kraliçeyi seviyorum» şarkısını yasakladı; bizde siyasî parti kongrelerinde konuşmacıları alkışlamak kalktı!

Erkekseniz bundan böyle tuttuğunuz bir partinin kongresine gidip, hoşunuza giden bir konuşmaya el çırpın bakalım!

Verilecek ceza en az altı ay hapistir!

Oh, akıl edenlerin akıllarına sağlık!

Yasak kararını zamanında aldılar, İngiliz halkını kraliçeyi zorla sevmekten; bizi de yuhalanması gereken kişileri alkışlamaktan kurtardılar!

CUMA :

Büyük hovardalar

Ay atmosferinde görülen su buharının nedenlerini araştıran Amerikalı bilim adamları, sonucu bütün dünyaya bildirdi:

«Buharlaşan madde su değil, Apollo - 14 astronotlarının idrarı!»

Hâlâ, Ay'da hayat olup olmadığını araştırıyor adamlar diye gözümüzde yüceltelim biz.

İnsanlık uğruna canlarını tehlikeye atıyorlar diye radyo başında haber bekleyelim gece gündüz.

Milyarlarca doları Ay'ın içine etmek için harcamışlar düpedüz!

gün

CUMARTESİ :

Ay dediğin nedir?

«İstanbul'da yapılacak 61 kalem işim daha var. Bunları halletmeden Başkanlığı bırakıp, bir yere gitmem!» diyen Atabey'in bu demeci vermesiyle Ankara'ya uçması bir oldu!

Basından öğreniyoruz ki, borç bulma peşindeymiş gene. Belediye personelinin Mart maaşını alabilmesi, Başkanın para bulabilmesine kalmış.

Anlaşılan kolay kolay yerini bırakacaklardan değil bizim Başkan. 61 kalem tutarındaki işlerini bitirse de gidemez.

Zira alışkanlık haline gelen bir altmışikinci işi var ki, sanırız kıyamete kadar bitmez.

Diğerleri kolay. Şehir temizlenir, yaya geçitleri açılır, yeşil sahalar yapılır, köprüler kurulur, sahiller pırıl pırıl olur...

Fakat memur maaşlarını ödemek için gereken milyonlar tutarındaki borcu her ay, Atabey de olmasa kim bulur?

PAZAR :

Sana mı kaldı?

Menba suyuna kuyu suyu karıştıran işletme mühürlenmiş.

Oh olmuş!

Adam, Belediyenin şehir suyuna deniz suyu karıştırıp satacağını duydu ya, hemen taklide kalkıştı.

Hile yapmak senin neyine birader? O konu belediye yetkilerinin kapsamına girer!

Vedat SAYGEL

Beyazıt Sokağı Cinayeti

Burhan ESEN

BEKÇİ Osman heyecanlıydı karakoldan içeriye girdiğinde:

— Gonserim, dedi, cinayet var!

— Ne cinayeti ulan?

— Bi avradı öldürmüş, parçalamışlar.

— Nerede?

— Umurbey mahallesinin Beyazıt sokağında. Otuzdört lümerede galiba.

— Anlat bakalım, nasıl olmuş bu iş?

— Biliyon gonserim ırotgencilerle savaşıyoz. Löbete başlayıncaz sokağa girdim. Hem yörüyom, hem de dört açıyom gözlerimi. Evleri dikizleyen haşarat var mı diye. Evin karşısında bi ağaç var. Dut ağacına benziyo emme değil. Erik disen, daha çiçek açmaz. İnarın dalları irileşmez. İncirin gövdesi kırçıllaşmaz. Eşşek armudunun yaprakları dikleşmez...

— Şimdi başlatma ağacından, gövdesinden, dallarından, yapraklarından. Olayı özetle. Kısaca anlat gördüklerini!

— Tamam, buldum gonserim, hurma ağacı olsa gerek. On yıl bahçıvanlık ettim, biliriz gayri malımızı...

— Yahu hurma ağacı ne arar buralarda. Neyse, devam et!

— Başımı yukarıya doğru diktim. Yapraklar arasında gıpırdama var. Kuştur disem, hurmaya tünemezler. Kuşbazlık da ettik zamanında. Yemiş viren ağaçta yatmaz mübarekler, gonserim! Darı kuşları selvilerde yatmaya bayılırlar. Serçeler çınarda konaklarlar. Yabani güvercinler kavaktan gayri yerde uyuyamazlar. Bıldırcınlar fındık ağacı yok di. yi Ege'ye adım atmazlar...

— Şu anda bekçisin Osman. Kuşçuluğu, bahçıvanlığı unut. Sal yakasını gitsin!

— Irahmetli babam gelse, yakasını bırakmam. Gecenin ayazında öyle dikeldim. Kıpırdama durdu, lâkin bu işte bi katır izi var diye başım havada, yönüm kıblede bekliyom. Ay bulutun ardından çıkınca ne görsem beğenin?

— Ne gördün?

— Dört çift pabuç...

— Serserinin biri bırakmıştır. Yürü git.

— Yürüyemem gonserim, aldığım mayiş haram olur da bedenime batar. Pabuçlar yesyeni. Altlarında yama bilem yok. Beykoz malına benziyi ama, ı-ıh... Hep giyiyik. Sağlamdır emme, işçilik zıfır. Beylik ahırdan yörük tayı çıkmaz derler. Arasta malı. Çit kösele, gıcırdaklı cinsinden...

— Tepemi attırma benim. Sen pabuççu musun, bekçi mi?

— Zamanında o haltı da yidik. Çizme kalfasıydım. Gey ayağına, çıkarmayı düşünme. Muz gibi soy git. sin...

— Sen buraya cinayet anlatmaya mı geldin, çizme giyip çıkarmaya mı? Pabuçların altında ne yaptın?

— Bekledim. Adımız bekçi. inadımız keçi... Pabuçların üstünde iki pantalon gördüm...

— Allah Allah... Ne biçim ağaç bu?

— Hurma ağacı dedim ya. Pantalonun biri, ütü istemez. Terzi bi ütü furdu mu tamam. Yıka gey, kalıp gibi. Ötekini eyice dikizledim. Kayseri malı değil. Hereke'ye de benzemiyo. Kula'nınkiler ışıkta parlamaz. Halep malına benziy. Kaçak mallar Beyazıt sokağındaki hurma ağacının tepesine dek çıkmış, gonserim!

— Birader sen cinayet var dedin, dilinin altından kaçak mal çıktı.

— Ütüyüdü, kumaş idi derken cep fenerini yakmayı unutmuşum. Çakıverdim ışığı ağacın tepesine...

— Kuşlar mıymış pabucu, pantalonu giyen?

— İki surat parıldadı, gonserim.

— Kadını bunlar mı öldürüyor?

— [illegible] bekçi Osman, katilleri sezer kokusundan. Mettep kaçkınları. Kadın öldurmekten geçtim, ıngasdan bayılsa, dirilmez sabiler...

— Ağacın tepesinde eyleme mi geçmişler?

— Eğlenceye... Gonserim, irotgen ediyorlar evin penceresini...

— Peki, ne yaptın?

— Indırdım agaçtan habecileri...

— Sonra?

— Oraya ben çıktım. Geçenlerde yine boyle halt ettıydim, az kalsın tebdilimi şaşırayazdım. Bi avrat soyunmuştu cıscıbıldak. Odanın orta yerinde cinnastık ediyo. Gonserim hepimiz şeriat evindeyik. Benim yarım porsiyon avrat değil. Dinim hakkı için senin avrat da avrat değil. Başgonserinki de, mödürünki de. Etem aganın çitliğinde bakıcı yamağı idim. At der geçersin. Doru kısrak yavruladıydı. Kır bir tay. Gözler kuduretten sürmeli. Yelesi altın gibi ışılaktı. Ağız hokka. Burun divit...

— Ulen Osman sapıtma yine. Pencereden jimnastik eden kadını seyrederken ahıra girip, tayı anlatmaya başladın.

— Temsil getiriyom bey. O yavru tay kadar gözeldi pencereden dikizlediğim hatun.

— Oğlum sen şimdi eski gördüğün manzaraları bırak. Bu gecekine geç.

— Her şey sırasıynan gonserim. Hurma ağacının tepesine tırmandım. Vay anam vay... Cinayet var gonserim... Ne duruyoz daha burada?... Lâfa dutup da neden eğliyon beni?... Odanın kapısının önünde iki meme...

— Canlı mı?

— Ne canlısı, herif bıçağı dayamış, kesmiş atmış. Orta yerde saçlar... Ulan nasıl kıydın o ipek gibi saçlara? Duvarın sağında kalçalar... Amanın bi görsen gonser bey, çarktan çıkmış gibi, yusyuvarlak... Ne avratmış sağlığında düşün gayri... Ölüsü bilem gözel! Hele o kesik burun...

Komiser de heyecanlanmıştı:

— Osman!

— Buyur!

— Sen karakoldan içeriye şimdi girdin.

— Öyle olsun...

— Beyazıt sokağında cinayet var! diye bağırdın.

— Yalanım yok, yukarda Allah var. İstersen yeni baştan ihbaratı tekrar edeyim!

— İstemez. Yürü olay mahalline gidelim.

Öteki mahalle bekçileri de evin önünde toplanmıştı. Belki katil çoktan cızlamı çekmişti ama, tedbirli davranmak lâzımdı. Komiser, silâhını ateşe hazır duruma getirdikten sonra kapıyı omuzladı. Üçüncü darbede kırılan kapının öte tarafındaydılar.

Yukarı kata çıktıklarında yarı çıplak güzel bir kadın, korku içinde soruyordu:

— Komiser bey, hırsız mı girdi eve?

— Hayır... Cinayet var!

— Cinayet mi?... Ay.. şimdi bayılacağım!... Kimi öldürdüler?...

— İşte şu odanın içinde oturan genç ve de güzel bir kadını...

— Yanlışınız var. Orası benim yatak odam. Bu evde de annemle ben otururuz. Annem Ankara'daki akrabalarının yanına gitti dün. Evde başka kimse yok ki...

Bekçi Osman'a baktı komiser, sertçe, yiyecek gibi:

— Duydun mu hıyar ağası? dedi.

— Şey, gonserim...

— Şeyi falan bırak da konuş! Hani cinayet vardı. Azılı katil genç kadını yedi parçaya bölmüştü?...

— Odaya girebilir miyiz hamfendi?...

— Hay hay, buyrun.

Bekçi Osman içeriye girilince:

— Kalçalar bırdaydı gonserim. Yusyuvarlak, çarktan çıkmış gibi. İpek gibi yumuşak saçlar da aha şuradaydı. Dur bakayım burun neredeydi... Burun... Burun... Buldum gonserim. O burun aha bu burundu...

Bekçi Osman eliyle, şaşkın şaşkın bakınan kadının burnunu göstermişti.

— Yâni öldü de tekrar dirildi, öyle mi?

— İnanmak müslümanlığın şartı. Tamam beyim, saçlar da başında. Kalçasıynan, memeleri de sen müayene et gayri.

* * *

Karakola dönüldüğünde komiser:

— İmzala şu tutanağı Osman, dedi. Bir daha da böyle halt yeme. Önce okuyayım da sonra parmağını bas:

«— Umurbey mahallesi bekçisi Osman Külyutmaz, içinde cinayet işlendiğinden şüphe ettiği bir evin üst katını elma ağacına çıkarak dikizlediğinde odanın muhtelif yerlerinde koparılmış kadın uzuvları görmüştür.

Durumu karakola bildirince, ekiple olay yerine gidilmiştir. Kapı kırılarak üst kata çıkıldığında, bekçinin yanlış yargıya vardığı anlaşılmıştır. Yapılan soruşturmada evde ikamet eden genç kadının takma saç, kalça, burun vesaire kullandığı anlaşılmış olmakla, işbu zabıt varakası tanzim ve imza edilmiştir.»

Komiser, okuması sona erince:

— Tamam mı hafiye Osman? diye sordu.

Bekçi Osman ise mırıldanıyordu:

— Çıktığım yer elma değil, hurma ağacıydı gonserim. Esgi bahçıvanık. Bilirik ayağımızı bastığımız soyhanın ne mal olduğunu...

Burhan ESEN

Yan hakem ve karısı!

Akbaba
Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası
SAHİBİ :
Ergin Ortaç
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap
Sekreter: Selâmi M. Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer Caddesi. No. 8 - 10, Daire: 3. İstanbul
Telefon : 22 18 11
İLÂN FİYATI : Kapak içi, santimi 35 lira, iç sayfalar 45 liradır.

Sizin ♥ için

İŞ SAKALDA DEĞİLMİŞ

Bizim köyün de bir Akbabası var: Ârif Hoca. Konuşmaları ve davranışları nedeniyle, isminin sonuna, köylü, «Hoca» ünvanını kondurmuş. Derginizi hatırlattığı için arkadaşlarla biz de O'na «Akbaba» diyoruz.

Köyün ileri gelenleriyle odada oturuyoruz. Ârif Hoca girdi içeriye, selâm verdi. Ortada, ayakta duran Hoca'ya herkes hayretle bakıyor. Çünkü hepimiz Ârif Hoca'yı ilk defa sakal bırakmış olarak görüyorduk. Biz bunun «nedon» ini düşünürken Ârif Hoca tekrar kapıya yöneldi.

Haci Çıtak:

— Nereye? diye sordu.

Ârif Hoca kızgın:

— Berbere, dedi ve ekledi: Ne zaman gelsem bu odaya, baş köşelerde hep sakallılar oturuyor bulur, hep sakallılara yer gösterildiğini görürüm. Ben de sakal bıraktım, bakın yine «buyur, şuraya otur» demediniz. Tekrar kestirmeye gidiyorum sakalı.

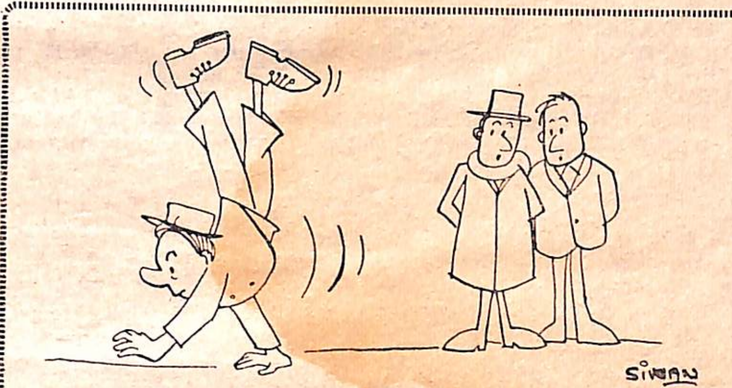
★

BAKANLAR KURULU

Bir kaç köylü oturmuş sohbet ediyorlar. Konuları oldukça ilginç. Köylüler arasından «Bakanlar Kurulu» kuruyorlar. Başbakan kim olsun?... «Falan» diyor birisi. İçişleri falan, Dışişleri falan, derken sıra Milli Eğitim Bakanına geliyor. Bu bakanlık için köyden «kim uygun, kim uygun?» diye düşünüp duruyorlar, her hangi birinde karar kılamıyorlar bir türlü. Sonunda, orada bulunan Ârif Hoca imdada yetişiyor:

— Düşünmeye değmez yahu, diyor, kaldıralım gitsin o bakanlığı...

Şakir CAVLAK
İnönü Köyü İlkokulu Müdürü
ÇAYIRALAN

— Ayakkabılara 300 lira vermiş de!..

DÖRTLÜK

İçerimi sonsuz bir sevgi sardı
Sizi ne kadar çok sevdim bilseniz
Küçük kalbinizde sanki ne vardı
Benim hissettiğimi hissetseniz...

NECDET ULUSOY
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.
Anafartalar Şb. ANKARA

KIRAVAT

Bir terzi çırağı olan arkadaşım Rizeli Hasan, bir gün yanıma geldiğinde, çok güzel olan kıravatı gözüme ilişti. Bana hediye etmesini istedim.

Hasan sinirlendi ve kendi şivesiyle:

— Anlamadim, nasıl yâni, benim kıravatimi istersin?... Onda çoklarının hakki var, dedi.

— Kimlerin hakkı var? diye sordum.

— Önce annemin fistani idi, eskiyince babama mintanlik yapti, sonra kız kardeşime gömlek oldi, ondan sonra kardeşime mendil oldi, sıra bana geldi, kıravat yapti.

Hüseyin GÜLSU
Kıbrıs Süsler Berber salonu
Yeşilyurt Sok. No: 52/2
Aşağı Ayrancı/ANKARA

AY VE GÜNEŞ

İlkokul 5. sınıfında okuyan yeğenimin zekâsını yoklamak bahanesiyle, kendisine:

— Ay mı, yoksa güneş mi daha faydalıdır? diye sordum.

— Ay faydalıdır, dedi.

Sebebini öğrenmek istedim.

— Çünkü Ay geceleyin yolumuzu aydınlatıyor. Güneş, zaten gündüzleri çıkıyor, dedi.

Cengiz ACEMİ
Türkiye Halk Bankası
İzmir Şubesi

AŞK NEDİR?

A'ya göre aşk bir yatak
Kimini kara eder kimini ak.

B'ye göre aşk bir düş
Karanfilli tarçınlı bir öpüş.

C'ye göre aşk bir müzik
Dağ gibi kederler kalır minicik.

D'ye göre aşk bir sihirli yemek
Kısa yoldan dünya evine girmek.

Oysa aşk, ilâcı para olan bir reçetedir
Gerisi bir WC'dir.

M. SAMİ AŞAR

— Dikkaaat! Farları kapa!..

OLDU MU YA...

Maksi deyip yırtıyorsunuz ortadan
Mini diyorsunuz mendil kadar eteğe.
Oturunca açılıyor her yanınız
«Gel gel» ediyor erkeğe.

DEĞİL Mİ YA...

Giyiyorsunuz mini şortları
Göğsünüzü de açıyorsunuz bele kadar.
Oldu olacak temelli soyunuverin
Modaya ne lüzum var.

MODA DİYE...

Güzel de olsa çirkin de
Açılıyor her yanlar.
Moda diye bir şey uydurup
Boyuna soyunuyor bayanlar.

ÖZKAN GÖNLÜM

KOMPOSTO!

İstanbul'da komşumuz bir doktora, gene komşumuz Yugoslavya'lı bir kadın hastalığı nedeniyle gider.

Doktor, muayeneden sonra reçetesini yazar ve bu arada bol bol komposto içmesini söyler.

Kadıncağız eczaneye gider, reçetesini uzatır, bu arada kompostoyu da istemeyi unutmaz.

Reçetedeki ilâçları hastaya veren eczacı, kompostonun eczanelerde bulunmadığını söyler.

Tekrar doktora giden kadıncağız, durumu doktora anlatır. Doktor da, komposto yapmasını belki bilmiyordur diye hastasına kompostonun nasıl yapılacağını bir güzel anlatır.

Doktorun anlattıklarını dinleyen kadıncağız, kendine mahsus şivesiyle şöyle der:

— A be doktor, desene hoşaf!

Hasan HOŞGÖR
S.S.K. Hastanesi RİZE

— Yol vergisi alınacak. —

— Sen önce yolu göster!..

MESLEK

Otel kâtibinin yazıhanesinde otururken yeni gelen müşteri için kâtip fiş doldurmaya başlamıştı. Sordu:

— Mesleğiniz?

— Muharrir.

— Sanatınız?

— Muharrir dedim ya.

— Anlamadım. Yâni ne ile geçiniyorsunuz? demek istemiştim.

— Kalemle.

Kâtip, meslek hanesine hemen şunu yazdı: Kalem tüccarı.

Necdet YILMAZ
Aksu İlköğret. Okulu ANTALYA

SON KARIŞIKLIK

Aman,
Oğlum, kızım,
Canım, ciğerim,

Rica ederim,
Etmeyin, yapmayın,
Yolunuzdan sapmayın;

Gelin,
Uz gidin, düz gidin,
Bağırmadan, çağırmadan,
Kıvırmadan,

Falan, filân...

Şaka, maka,
Ayna, boya,
Allık, pudra,

Göz, kaş,
Saç, baş,
Bukle,
Kadeh, duble,

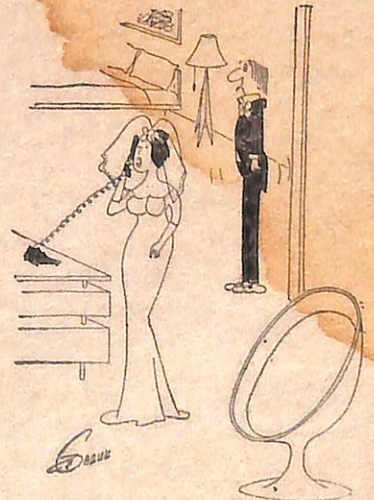
Şişe,
Köşe,
Zevk, neşe,

Sarmaş,
Dolaş,
Anlaş;
Evir,
Çevir,
Çağ, devir,

Derken:

Senin oğlan,
Benim kız,
Vallahi farksız!...

CEVAT BAYYİĞİT
Akalar Mah. Eylül So.
No: 18 ANKARA

— Tabii anneciğim, her yarım saatte bir beni arayabilirsin..

Konuşma bir Sanattır!...

Dilin kemiği yoktur, derler. Bu lâftaki mâna, aslında dilin kemiğinin olup olmadığı değil, yâni dil denen uzvun iyi kullanılmasını, konuşurken lâfın nereye gittiğini bilmemizi ikaz eder. (Dil Kılavuzu — Sayfa kopuk)... Evet, işi kısa keselim ve konuşmanın nasıl bir sanat olduğunu arkadaşlarla birlikte izleyelim... İzlemeden önce şunu da belirtelim ki, arkadaki şapkalı durmadan konuşuyor... Dışarı atarım... Önce konuşmaları gayelerine göre ayıralım...

İLMÎ KONUŞMA:

İlmî konuşma, bir ilim dalında yetkisi olan kimseler tarafından yapılan konuşmalardır. Âlim olmadan ilmî konuşmaya kalkmak insanı rezil eder.

Şimdi ilmî konuşmadan bir örnek verelim. 66. Köpekçilik Kongresinde, köpekçilik âlimi mösyö Lö Şien konuşuyor:

«— Hav.. hav.. hav... (Muhterem dâvetliler demektir). Burada hav hav, toplanmamızdan maksat hav hav hav, köpekçiliğin maalesef bütün dünyada hav geçirdiği krizdir hav hav... Siz hav, muhterem hav hav delegelerin de bildiği üzere artık dünyada hav hav iyi ve kaliteli yağlı hav hav kemik bulunmamaktadır. Dünyanın bir çok yerlerinde hav hav köpek nesli hav tükenmekte hav ve ırkdaşlarımız hav hav belediyeciler hav hav tarafından zehirlenmektedir. Evet maalesef... (Bütün salondan hav hav sesleri)... Sâkin olalım hav hav... Hır.. hav.. hav... Bizim bu kadar küçük görünmemiz hav hav, Pastör denen hav hav yüzünden meydana gelmiştir. Hav hav... Kuduzun mikrobunu bulan bu herif hav hav, köpekçiliğin ilerlemesine hav hav mâni olmuştur, hav hav hav.. hır.

(Bu kongrenin sonu maalesef gelememiş, delegeler hırlaşmakta olduğundan mösyö Lö Şien kürsüyü terketmeye mecbur olmuştur.)

EDEBÎ KONUŞMA:

Bu çeşit konuşmaları Edebiyatçılar yaparlar. Çok ince bir konuşma çeşididir. Kelimeler yerli yerinde, cümleler oturaklı ve mânalıdır. İşte üstad Konmacı, edebiyatçı Teyfik Hüsnü konuşuyor:

(Bu konuşma Edebiyatçılar Birliği toplantısından pilâğa alınmıştır.)

«— Arkadaşlarımın bana karşı bahusus göstermiş oldukları insaniyet ve bilmecburiye h a s sasiyetin karşısında ne kadar mütehassis olsam azdır. (Bravo üstad! sesleri ve arada keskin bir rakı kokusu). Evet, Behzat Lütfü bey beyefendinin buyurdukları veçhile, yeni dil diye ikram edilen eeee ne bileyim, lüzumu halinde bile istimaline imkân olmayan kelime kalabalığı vallahi, vallahi en sakin bir ruhu bile bilâ inşirah kılacak kadar vâreste olup akşam yemeklerinden sonra bir kaşe kullanılır. Biz burada edebiyatın en ince noktalarına temas ederken bile, malûmunuzdur ki... Oğlum Hurşit şu kapıyı kapatıver, korendaj yapıyor... Evet ne diyordum, bilhassa...»

TEKNİK KONUŞMA:

Teknik konularda ve bilhassa mühendis ve teknik elemanların kullandıkları bir konuşma tarzıdır. Ufak bir misal alalım:

«— Yıldız tornavidayı ver... Altı numara matkabı uzat...»

«— Balata sıyırmış mı ağbi?...»

«— Baskı da yengen... Sen şu rotillere bak... Krikoyu indirme ulan...»

«— Şu nükleer başlıkların sökülmesini bana bir daha gösterir misiniz?...»

«— Önce elektromanyatik başlığı skarpela ile sökersiniz...»

«— Güzel... Şu alttaki flomasterler ne oluyor?...»

«— Onlar rigormatik fünyenin elâstikiyetini sağlar... Sonra vanayı açıp espestiyon milini altıya kadar getirirsiniz...»

«— Elektron kutusu nasıl çıkar?...»

«— Sağ elinizle mandalı kaldırıp fibromikrojenin altındaki pime kuvvetle tazyik yapınca üst kapak açılır ve içindeki nükleer pomat okside olur.»

«— Bir daha artık kullanılamaz mı?»

«— Ancak yüz megafon antifiriz tazyikiyle eski vaziyetini alır...»

Fazla uzatmayalım, teknik işlere aklımız ermez.

AŞKÎ KONUŞMA:

Sevgililer arasında geçen, kalpten gelen konuşmalardır. Bu konuşmalarda sadece his hâkimdir. İşte Emirgân sırtlarında biribirini deli gibi seven bir çiftin konuşmaları:

«— Neden, neden böyle söylüyorsun Rıfkiye? Hislerimin bütün hissiyle seni sevdiğimi bil...»

«— Oh Nejat... Oh... Bu çiçekler, bu kuşlar... Sanki diyorlar ki, siz Ekrem'le...»

«— Ekrem kim?... Ah, kim bu Ekrem?... Ekrem kim?...»

«— Babam... Onu da mı kıskanıyorsun?... Öp beni. Öyle öp ki, ta Kanlıca'da yoğurt yiyenler şapırtısını duysunlar...»

«— Kadınım benim... Aşkım, ruhum, annadın mı?...»

«— Oralarımı tutma... Ben bahusus size daha teslim olmadımsa elbette bir sebebi var.»

«— Senin olan şu kalbimi nasıl olsa da sana göstersem... Nah desem, işte sevgilim... Kalbim şu... Bitmesin bu aşk... Geçmesin günlerimiz sevdiğim yasla...»

«— O güzel başını göğsüme yasla...»

«— Seven bir kalb böyle mi olmalıydı Rıfkiye?... Anlatabiliyor muyum?»

«— Beni şu çiçeklerin arasına uzat ve deliler gibi sev...»

«— Olamaz sevgilim, orası yaş...»

«— Çok az vaktimiz kaldı. Otobüs kaçmak üzere. Biliyorsun, herkese eve geç kalmayayım dedim... Ailem mutaassıptır...»

«— Ah Rıfkiye... Benim ol, el yüzüne bakma sakın sen...»

«— Aa.. aaa... Sen bıyıklıymışsın meğerse...»

ASABÎ KONUŞMA:

Hiddet, şiddet ve sinir hâkimiyetine bağlı konuşmalardır. Bilhassa iki insan arasındaki münakaşalarda kullanılır:

«— Ulan hepiniz erkek olsanız ne lâzım gelir be! Ben seni adam sayıp elden beşyüz lira verdim, kaynattın... Çoluğumun çocuğumun nafakasını sana mı yedireceğim ulan! Çık ulan dışarı!... Sağlam geldim!...»

«— Çıktım olan, ne olacak!...»

«— İyi ki çıktın... Ne haber?»

«— Ne ulan, gelmiş, bir aile evinin önünde bağırıyorsun, deve!...»

«— Deve babandır. İstersen şöyle açılalım...»

«— Açılalım ulan! Senden korkanın Allah canını alsın... Yürü!...»

«— Önce sen yürü!...»

«— Beraber yürüyelim!»

«— Şimdi yedim seni!... Ya sen, ya ben!...»

«— Önce sen, sonra ben!...»

«— Evden çakmadılar ya...»

«— Yok, yediler... Hangi meyhaneye gidiyoruz?..»

«— Jozef'e... Bir büyük içeriz... Paran var mı?...»

«— Bugün sendeniz, ineklik etme...»

Suavi SÜALP

HER sabah, penceresinin karşısına rastlayan özel okulun avlusundaki kız öğrencileri seyreden Daniel, bayan öğretmenin güzelliğine vurulmuştu. Günden güne gelişip aşka dönüşen duygularını bizzat kendisine açıklamak istiyordu ama tanışmak fırsatını bir türlü bulamamıştı ki...

Okulun önüne park ettiği küçük otomobiline dersleri biter bitmez, sağına soluna bakmadan, hattâ kaldırımda bekleyen Daniel'in farkına bile varmadan atlayıp gidiyordu genç yaratık.

Oldukça yakışıklı, buna rağmen saçsız başına aldırmadan kaytan bıyıklar bırakan çapkın kapıcıyla bile tek kelime konuşmuyordu. Daniel bir kere onun ağzından güzel öğretmen hakkında söz almak istemişse de bu denemenin bir işe yaramıyacağını kısa sürede anlamıştı. Bunun la birlikte ufak tefek bilgiler edinmişti.

Bıyıklarını burarak bilgiç bilgiç başını sallayan kapıcı:

— Matmazel Roberta çok ciddî bir genç kızdır, demişti.

Daniel bu sözleri söyleyen kapıcının sesinde bir çeşit üzüntü sezdi. Kimbilir, belki o da bu sevimli öğretmeni elde etmeyi denemişti!

Düzenlenen bir maskeli baloda kız kıyafetine giren Daniel, uzun bir geziye çıkan en yakın arkadaşının erkek kıyafetine giren nişanlısı Flora'yı da yanına alarak saatlerce dans etmiş, âşık olduğu bayan öğretmeni genç kıza göstererek, ilişki kurmak için ne yapması gerektiğini sormuştu.

Akıl akıldan üstündür derler... Flora ona elinden gelen yardımı esirgemiyeceğini söylemiş, aynı okulda bulunan kız kardeşinin aracılığı ile Roberta hakkında istediği bilgileri elde edebileceği hakkında garanti vermişti.

Ertesi gün sevinçle okula koşan Daniel:

— Şimdi sırası değil! diye homurdanan kapıcının ters yüzüyle karşılaştı:

— Okulun muayene günü bugün, doktor gelecek, herkes, hattâ matmazel Roberta bile muayene olacak. O bir doktorun önünde bile soyunmaktan çekinen tiplerden olduğundan, son derece sinirli şu an...

Başı önünde, küskün küskün Flora'nın evine yollandı delikanlı. Durumu ona anlattı. Ama Flora, bu şeytan kız, sevinçle:

Bayan Doktor

— Aklıma bir şey geldi! diye bağırdı. Madem Roberta bu kadar sıkılgan, bir bayan doktor önünde soyunmaktan sıkılmaz her halde.

— Anladım, dedi aynı sevinçle Daniel. Senin yardımınla, bir bayan doktor kılığına gireceğim. Maskeli baloda olduğu gibi kusursuz bir kadın olacağım ve kimse erkek olduğumu anlamıyacak!

— Tamam! Sen okuldayken ben de yol başında gerçek doktoru bekleyeceğim ve onu görür görmez yanına koşarak acele muayenehanesinden çağrıldığını söyleyeceğim.

Bu şekilde, yarım saat sonra, kaytan bıyıklı yakışıklı kapıcı okul kapısını ardına kadar açmış ve ciddi tavırlı bir bayan doktorun önünde saygıyla eğilerek onu selâmlamıştı.

Atletik vücutlu bu ciddi bayan doktor çevik adımlarla doğruca Roberta'nın odasına gitti. Muayeneye bayan öğretmenden başlamak normal bir şeydi.

Biribirleriyle oldukça sıkılgan bir hava içinde tanıştılar. Çoktan beri arzuladığı bu sevgili yaratıkla bir odada yapayalnız olmanın heyecanı içinde Daniel aceleyle, ilkin dilini ve gözlerini muayene etti. Sonra:

— Şimdi lûtfen şu paravananın arkasına geçip soyununuz, dedi. Hem biraz çabuk olun, zira vaktim az.

Roberta endişeyle:

— Mutlaka soyunmam lâzım mı? diye sordu. Oysa ben diyordum ki... Beni böylesine uzun muayene etmeseniz... Sıhhatliyimdir... Sonra... Çocuklarla kim ilgilenecek?...

— Sizi de herkes gibi tepeden tırnağa muayene etmek görevimdir. Çocuklara gelince: Onları düşünmeyin. İçlerinden büyük olanları küçüklerle ilgilenir.

— Doğru madam.

Genç öğretmen içini çekerek paravananın arkasında kayboldu.

Bir kaç saniye sonra, Daniel kalbi çarparak:

— Girebilir miyim? diye sordu.

Roberta nefes gibi bir sesle:

— Rica ederim, dedi.

Heyecanla paravananın arkasına geçen Daniel şaşırdı. Roberta soyunmamıştı!

— Fakat ne demek oluyor bu! diye kekeledi. Neden soyunmadınız? Canım, sıkılacak ne var? Ben de sizin gibi bir kadınım işte!

Kıpkırmızı olan Roberta güçlükle cevap verdi:

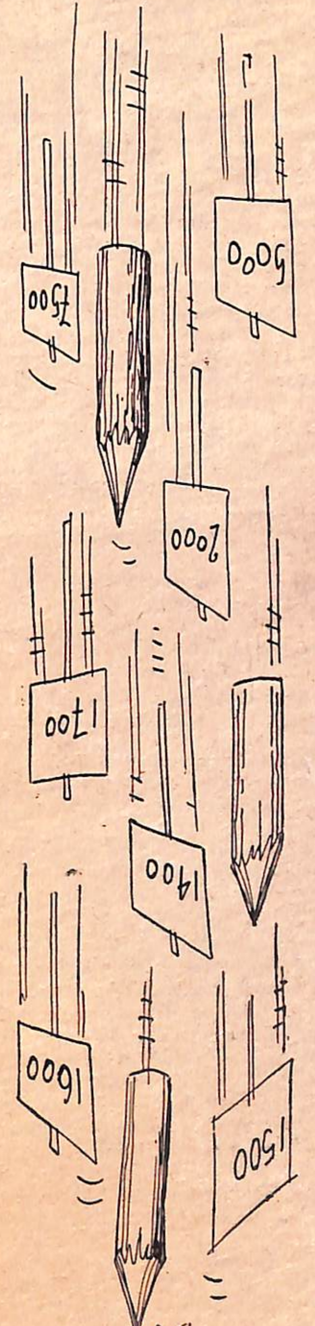
— Siz... Siz bir kadınsınız ama... Ben, erkeğim!

Bir an sustu, yutkundu:

— İşsizlik yüzünden bunu yaptım, diye devam etti. Aylardan beri bir iş bulamamıştım. Bir kız okulunun bayan öğretmen arayan ilânını okuyunca, kıyafet değiştirip kız kardeşimin nüfus cüzdanıyla başvurmaktan başka çare bulamadım! İşsizliğin ne acı olduğunu ancak işsiz kalanlar bilir. Beni ele vermiyeceksiniz değil mi?...

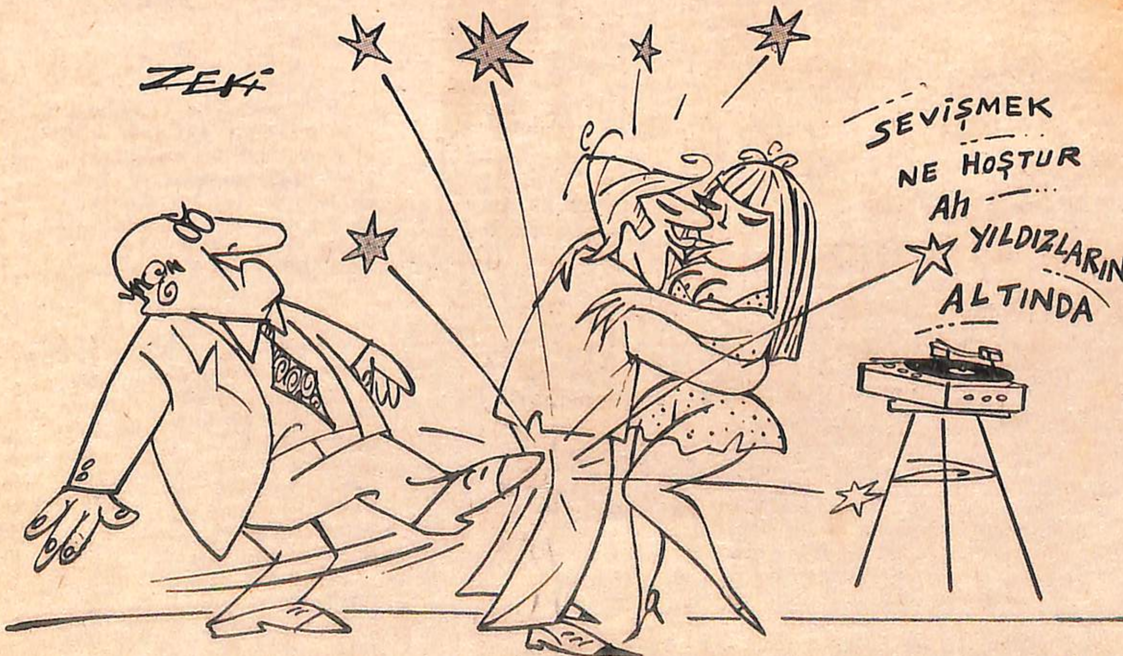
Leopold Massiera'dan
çeviren:
Süheylâ AYKUT

— Fiyatlarda düşme başladığı bildirildi. —

Yazısız

ŞARKILI!

Adam:

— Ne heçi? dedi, sen burya öküz almıya gelmedin mi?

— Oğul, dedi adama, biz Isdanbıl'a çalışmaya gediyoruk, inşallah ordan öküz parası gazanıp gelecem, işde o zaman...

— Ha ha, dedi adam, emmi tümden hekâyesin vallaha.

— Hekâyeyik oğul...

— Sen vazgeç öküzden, bak sana şu eşşeği satiyim...

— Yoo, ben öküz alacam, öküz...

Adam, Halo dayının yanından uzaklaşırken:

— Paraynan deel ya emmi, al alabildiğin gadar, dedi ve gitti.

Baba oğul, adamın ardından bakakaldılar. Adam, öteki arkadaşlarının yanına varıncaya dek izledi onu Halo dayı. Kızdı bile içinden adama:

— Gısmat, dedi, gısmat, inşallah gelir de senden alırım öküzleri. O zaman da sorarım sana, oğul beleş mi bunlar diye...

Oğluna baktı. İdiris'in bir kolunda kendi yorganı, öteki kolunda babasının yorganı vardı.

— Endir oğul yorganları, endir, dedi...

Oturdular yorganların üstüne. Halo dayı, tabakasından tütün çıkarıp sardı. Kâğıdı tükrüklerken, göz ucuyla adamlara baktı. Kendini gösteriyordu deminki adam, sonra ba. kıp bakıp gülüyorlardı. Sigarasından bir nefes çektikten sonra, adamlara arkasını döndü... Baba oğul, kocaman alanın ortasında, elleri yüzlerinde, sanki bir ressama poz veriyorlarmış gibi hareketsiz duruyorlardı.

Epeyce zaman öyle durdular. Yavaş yavaş pazar kalabalık olmaya başladı. Pazara ilk öküzü, gözünün biri kör, bir adam getirdi. İdiris oturuyordu yorganın üzerinde. Ama Halo dayı, öküzü görünce hemen fırladı ayağa. O tarafa doğru seğirtti. Sanki, gerçek bir alıcıymış gibi öküzün yanına vardı. Zayıf, sarı bir öküzdü bu. Üzerindeki tüyler yol yol olmuş, gözleri çapaklı, sanki hemen, oturmak için yer arayan bir öküzdü bu. Halo dayı bakmadı bile, gerisin geri döndü, oğlunun yanına geldi:

— Beş para etmez, dedi... Ne sırtı sırt, ne boynu boyun... Beş para etmez...

Fazla oturmadı, bu kez pazara baska bir öküz getirdiler. Halo dayı tekrar kalktı, seğirtti bu öküzün yanına. Fena değildi bu öküz, amma Dingil Zako'yu, Dik Yussuf'u, şişko Bedo'yu hop yerinden oynatacak bir öküz değildi. Öküzü getiren adam:

— Gel dayı gel, ucuz verecem, dediyse de, Halo dayı bakmadı, gitti tekrar yorganının üzerine oturdu. Oğluna:

— Bu beş o gadar kötü deel amma, benim öküzüm deel oğul, dedi.

Biraz sonra, göbekli şişman bir adam, ardında iki öküzle geldi hayvan pazarına... Halo dayı, daha yerinden kalkar kalkmaz bitti, öküzlerin yürüyüşüne, çalımına, kurumuna. Vardı öküzlerin yanına, biri karay. dı, tam istediği gibi, öteki tam boz değildi ama, olsundu... Okşamaya başladı öküzlerin sırtını boynunu. İri iri gözleri vardı öküzlerin, tüyleri pasparlak, kuyrukları dimdikti. Nemli, pırıl pırıl burunlarının deliklerinden, nefes aldıkça ok gibi buharlar fışkırıyordu... Yürümeye başladı öküzlerin ardı sıra, unuttu oğlunu da, yorganını da. Âşık olmuştu âdeta bu iki öküze... Büyük bir tutkuyla, hayvanların, o yanına geçiyor, bu yanına geçiyor, ikisinin arasına giriyor, sanki kendi öküzleriymiş gibi, bir elini birine, öteki elini ötekine atıyor, gözlerinin önünde, üç dönüm tarlası, Kirman yarığı ve köylüler uzanıyordu...

Öküzleri çekmekte olan şişman adam:

— Emmi, dedi, beyendiysen sana verek, he?

— Gözel oğul, çok gözel!...

Okşuyordu durmadan öküzleri... Bilinmez, belki de en sevdiği insanı bu denli içten okşamamıştı Halo dayı hayatında...

— Hı, verek mi? dedi adam tekrar...

Konuşamadı Halo dayı, büyülenmiş gözlerle öküzlere bakıyordu.

«Şu bi denesi bile Dingil Zako'nun ikisininkine bedel... İşde öküz diye ben bunlara derim... Şu ip gıssa, şu ip uzun, uzundan kesen gıssaya ulan, sona bi çıkan burdan, gece vaktı Mescitli'de... Amma olmaz, geceyi Gâvur Dino'nun değirmanının orda eden. Yatan orda, olur zabah, oğlanı salan köve, get ulan habar fur, de ki, Halo dayı de, bubam de, geliyor de... Çıksın garnı gurtlular yola... Amma deme öküzlerin şekilini şemailini. Görünce gurt desinler, elleyince vırt desinler... Sona geç Kirman yarığını, var düze... Yörü agır agır, heç sallanma sağa sola, yörü mum gibi... Lan de, lan Dingil Zako, nasılmış lan, benziyo mu senin öküzlere? Hee, Dik Yussuf, bak hele Kirman yarığı Hudayı hikmet, bi gecenin içinde ortadan ikiye bölünmüş mü? Ya sen Şişgo Bedo, ölmüş mü Halo dayı, ölmemiş mi? Bak hele bak, elle Halo'yu bi, beni elle de sona da get öküzleri elle... Şuna bak hele şuna, şu gara öküzün boynunu dut, sık sık korkma... Yaa nasılmış, gavatlar, teresler, pezemekler...»

Elinin altından öküzün ikisi de kayıverdi bir anda... Şişko adam, elindeki demetle parayı cebine yerleştirmeye çalışıyor:

— Allah bin bin bereket versin, diyordu...

Halo dayı, birden:

— Durun hele, durun, dedi...

Alıcı da, satıcı da Halo dayıya baktılar Şişman adam:

— Dayı, dedi, biz sana ilkin söyledik, heç ağzını açmadın, sattık getdi işde gözüyün önünde... Deseydin ya ben alacam diye...

Alıcı, öküzleri çekmeye başladı. Halo dayı ardı sıra yürüdü öküzlerin. İnsanın canından bir can koparılı amma, Halo dayının canından iki can kopmuş gibiydi şu anda... Sanki, büyülenmiş gibi yürüyordu iki öküzün ardı sıra. Yorganın üstünde oturmakta olan İdiris, babası yanından geçerken:

— Buba buba, ben burdayım, dedi amma, Halo dayı duymadı bile. O şimdi, yalnız öküzleri görüyordu, onların fışlamalarını duyuyordu... Pazarı çıkarlarken; öküzleri alan adam:

— Emmi, dedi, eğerki çok gözün galdıysa veriyim sana, gaç paran var?...

Mıhlanmış gibi durdu Halo dayı... Kara öküzün üzerinde durmakta olan elini çekti. bilinçsiz olarak o eli burnuna götürdü, sonra koynuna soktu. Orada sıcacık, tenine yapışmış bir çıkın vardı, para çıkını... Onu tuttu... Sonra, yanından ağır ağır uzaklaşan öküzleri seyretti... Öküzler pazarın köşesini dönünce, pofladı... Geri döndü, oğlunun yanına geldi:

— Hadi oğul, hadi gidek, dedi...

İdiris, yorganın birini bir omuzuna, ötekini öbür omuzuna aldı... Hayvanların arasından geçerlerken, deminki adama rasladılar yine. Adam:

— Gel emmi sana şu eşşeği veriyim, dedi...

Çıktılar pazardan...

— Gedek oğul gedek, bi gün önce gedek de öküz parası gazanıp gelek!...

Parke taşlı yolda, baba önde, oğul arkada, yine sanki nöbet değiştirmeye giden askerler gibi yürümeye başladılar. Halo dayı, yolun sağındaki bir demirciye:

— Biz şehere gedeciyk oğul, nerden ki? diye sordu.

Demircinin çırağı dışarıya çıktı:

— Şurdan sola dönün, accık ilerde mekineler kalkar, dedi.

Kasabanın garajı yoktu. Zaten topu topu dört tane arabası vardı. Bu arabaların tümü de Hacı Şevket dedikleri birinindi. Yarısı kamyon, yarısı otobüstü bu araçların. Otobüs gibi olan kısmına, kasabanın hatırlıları, mal müdürü, tapu müdürü, tüccar Şevki, öğretmen Cemil binerlerdi. Arka tarafına da, köylüler ve kasabalılar binerlerdi. Üstü kapalı yerde iki sıra vardı. Tam beş kişi alırdı burası. Önceden yer ayırtılır, öyle binilirdi. Amma, hemen son dakikada mal müdürünün, sağlık memurunun bir işi çıkmışsa, o zaman yer ayırtanların en sonda geleni, arka tarafa, üstü açık yere geçerdi...

Halo dayı, ardında İdiris, kalkmak üzere olan aracın yanına geldiler. Halo dayı:

— Şehere mi bu mekine? diye sordu.

— Heye, dedi muavin...

— Gaç guruş ki?

— Beşer bangnot!...

— Abooov...

— Bahalı mı dede?

— İkimiz beş bangnot versek oğul?

Güldü muavin:

— Yörüyün, dedi, yayan gedin, o beş bangnot da yanınıza galır...

Halo dayı, oğluna döndü:

— Yörüvek mi oğul? diye sordu.

— Sen bilin buba!...

Muavin dahil, ordakilerin hepsi güldüler. Muavin:

— Sen ne diyon dede? dedi, burdan şehere bi buçuk günden evvel varamazsınız...

Bunları söylerken, İdiris'in elindeki yorganları aldı, teker teker fırlattı arabanın içine:

— Hadi, dedi, binin hemen gediyoruk...

İdiris'e:

— Yardım et dedeye, çıksın üsdüne, dedi...

İdiris, arabanın tekerleğine bastı, yukarıya çıktı, babasına elini uzattı. Halo dayı da, bir yekinişte biniverdi arabanın içine. Arabanın içinde, bir eşek, eşeğin yanında bir dana, iki de koyun vardı. Yorganlarını diklemesine arabanın yanına dayadılar. Biraz sonra, koyu elbiseli biri bindi ön tarafa, sonra sarışın biri. Bir lâflar oldu:

— Helmi beyi bekliyoruk, diye...

Biraz sonra uzaktan, kara paltolu bir adam gözüktü, yanında mantolu, dudakları boyalı bir kadın, kucağında bir bebek... İdiris hep kadına baktı. Sonra, adamı inceledi arabaya binerken. İri yarıydı adam, kadın da aksine ufak tefekti. Onlar bindikten sonra, araba hareket etti. Etmesiyle beraber, muavin:

— Paralar, dedi...

Halo dayı, yan döndü, kaynundaki keseyi çıkardı, içinden bir on liralık uzattı muavine. Öteki adamlar da uzattılar. Birinin dört buçuk lirası çıktı Muavin:

— Olmaz, dedi.

Üstündeki ceketinin bir kolu boy-

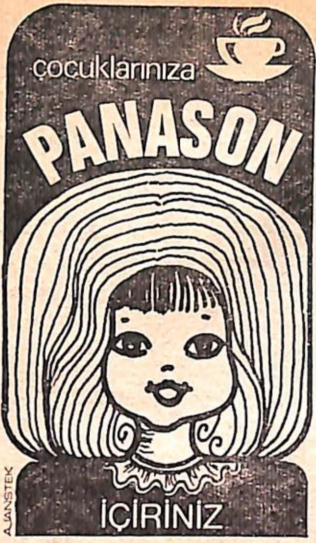
Gibbs en kolay traş için

Gibbs traş kremi bol köpüklüdür. Cildi yumuşatır. İçindeki G-11, Hexachlorophene, Gibbs'in antiseptik özelliğini artırır, sıhhi bir traş sağlar. Gibbs traş bıçağı keskindir. Cildi tahriş etmez, traşı kolaylaştırır.

en kolay ve en sıhhi traş için Gibbs...

(Reklâm Moran : 475 — 35)

(Ajans Tek: 42 . 62 — 33)

dan boya erimiş olan adam:

— Vallaha yok ağabey başga, dedi.

Muavin, kafasını kıvırdı sinirli sinirli, dörtbuçuk lirayı tekrar saydı, parayı cebine attı.

Çok hızlı gidiyordu araba. Daha doğrusu Halo dayıya öyle geliyordu. Uçuyor zannediyordu kendini. Bir ara, başı döndü, midesi yukarıya çıkar gibi oldu, eliyle bastırdı karnını, gözlerini yumdu.. Neden sonra, başındaki dönme geçti. Gözlerini açtığında oğlu uyuyordu... Muavin bir türkü tutturmuş:

«Mekineee mekineee zalım mekineee» diyordu...

Türkü bittikten sonra, muavine:

— Oğul, dedi Halo dayı, biz ordan öte Isdanbıl'a gedeciyk, nerden gedek ki?

Muavin:

— Otoposnan, dedi. Bindiniz mi guş gibi uçar...

Halo dayı sordu:

— Bahalı mı ki?

Muavin:

— Bahalı ya, dedi... Amma siz gamyonnan gedin...

— Gamyon?

— Gamyon ya... Ben sizi şehere girmeden yol gavşağında endiriyim, ordan tonnan gamyon geçer Angara'ya... (Devamı var)

Her nevi kalem için en iyi mürekkep

PARKER SUPER Quink

(İlâncılık: 6559 — 34)

MİLLETLER GÜLÜYOR

Atlatma haber

Surrey kasabasının tek mahalli gazetesini eline alan, gözlerine inanamıyordu! Zira yazılanlara bakılırsa, kasabanın en ünlü zengini, önemli hiçbir hastalığı yokken sabaha karşı ölüvermişti!

Bütün geceyi uykusuz, viski içmekle geçiren yazı işleri müdürü yaptığı büyük hatâyı anlayınca, ertesi sabah gazetesine şöyle bir açıklama koydu:

«En önemli olayları bütün yayın organlarından önce okurlarına duyurmayı prensip edinen gazetemiz, dünkü ölüm olayı ile bu iddiasını bir kez daha gerçekleştirmiştir. İşte yarından sonra bütün ilgili makamların tekzip edeceği, bütün yayın organlarının konuya geniş yer vereceği bir atlatma haber daha: Dünkü sayımızda öldüğünü duyurduğumuz vatandaş, matbaamıza kadar gelerek yaşadığını bildirmiş ve yazarlarımızla yarım saat kadar sohbet etmiştir!»

— Şöyle yanınıza geleyim de iştahım açılsın!..

Yazısız

Çaresizlik

Tufan sona ermiş, Nuh, gemisine doldurduğu hayvanların yeniden karaya çıkmalarına izin vermişti. Sonra da küpeşteye dayanıp, memnun bir yüzle geminin boşalışını seyretmişti.

Kanatlıların, uçarak; kanatsızların sıçrayıp koşarak gözden kaybolmalarından sonra bir de baktı ki, koskocaman bir fil ile küçücük bir fare ağız ağıza vermiş, geminin en kuytu bir yerinde fısıldaşıp duruyorlar!

— Siz, dedi, geminin boşaldığını duymadınız mı?

— Duyduk, dediler.

— Neden duruyorsunuz öyleyse?

Fil sıkılgan bir sesle cevap verdi:

— Çıkmadan önce bizi evlendirmenizi istiyorduk da...

— Sen ve fare... Evleneceksiniz öyle mi?

— Evet.

Nuh, kollarını iki yana açarak bağırdı:

— İmkânsız bu!

O zaman fare, bütün dişiliğini ortaya döken bir kırıtışla Nuh'a sokuldu, uzun eteğine tırmanarak omuzuna çıktı:

— Biraz anlayış gösterin sayın Nuh, diye fısıldadı kulağına. Bu evlenme bir emrivâki oldu artık!

Sıra sizde

Sinir hastalıkları kliniğine giden genç ve güzel kadını doktor hemen divana yatırıp, hastasının çok hoşuna giden bir saldırıda bulunduktan sonra büroya aldı ve çok ciddi bir sesle:

— Bu, benim derdimdi madam, şimdi sizinkini dinliyorum, dedi.

İş parada

Seks bombası dilber yıldıza mektup gönderen bir şarlatan, «Bana» diyordu, «5000 frank gönderemezseniz, hakkınızda hiç de hoş olmayan bazı hikâyeleri ortalığa yayacağım!»

Seks bombası hemen şu cevabı yazdı: «Eğer siz bana 5000 frank gönderecek olursanız, yayacağınız hikâyelere bir kaç tane de ben eklerim!»

— Kaybettin, onu ben indireceğim!..

Vah vah!

Ünlü piyanist Paderewski, Polonyalılar tarafından sulh kongresine delege olarak gönderilmişti. Orada Clemenceau ile tanıştırılınca başkan sordu:

— Bütün dünyanın hayran olduğu ünlü piyanist sizsiniz demek?

Diplomat sanatçı cevap verdi:

— Evet sayın başkan.

— Şimdi de Polonya'nın Dışişleri Bakanlığına atanmışsınız ha?

— Evet bay başkan.

Clemenceau üzgün, kendi kendine mırıldanır:

— Vah vah!... Ne korkunç bir alçalış!

Olur mu canım?

Evlenir evlenmez trene atlamışlar, yataklı vagonda yer ayırtarak balayı gezisine çıkmışlardı. Fakat canlarını sıkan tek şey, bilet kontrol memurunun vakitli vakitsiz kapıyı vurmadan açıp, içeri dalmasıydı.

Kimbilir kaçıncı kontrolda canı iyice sıkılan genç damat, kızgın homurdandı:

— Kapıyı vurarak giremez misiniz?

Gülümseyen memur cevap verdi:

— Girerim. Girerim ama o zaman da ilginç şeyler göremem!

Alışkanlık

Vesley Smith her cumartesi akşamı karısı Daisy'ye saygılarını sunardı. O gece eşindeki değişikliği sezen kadın, sordu:

— Darıldınız mı kocacığım?

— Hayır Daisy, neden sordunuz?

— Saygılarımızı sunmak için harekete geçmediniz de...

Eden ayrı, bulan ayrı

Hanım, yeni tuttuğu genç hizmetçiye sordu:

— Son çalıştığınız yerden neden ayrıldınız?

— Ayrılmadım, evin hanımı tarafından kovuldum!

— Bir kötülüğünüzü mü gördü?

— Öyleymiş sözde... Kocasını yatağında gördü, tuttu bana yol verdi!

Yazısız

DÜNYA KARİKATÜRLERİ

YAZISIZ

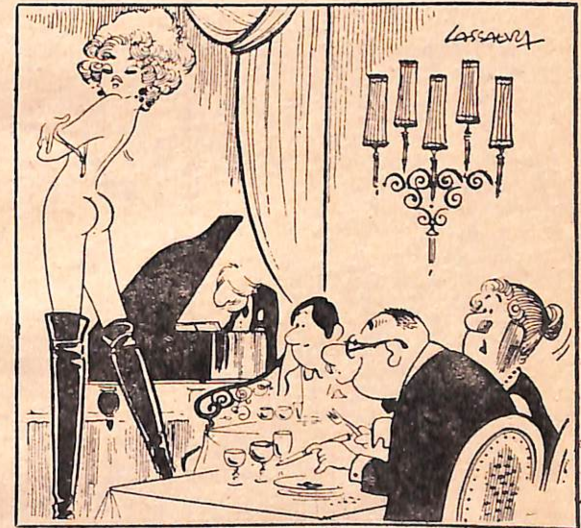
-BÜYÜK AYI NEREDE? ONU BİR TÜRLÜ GÖREMİYORUM!..

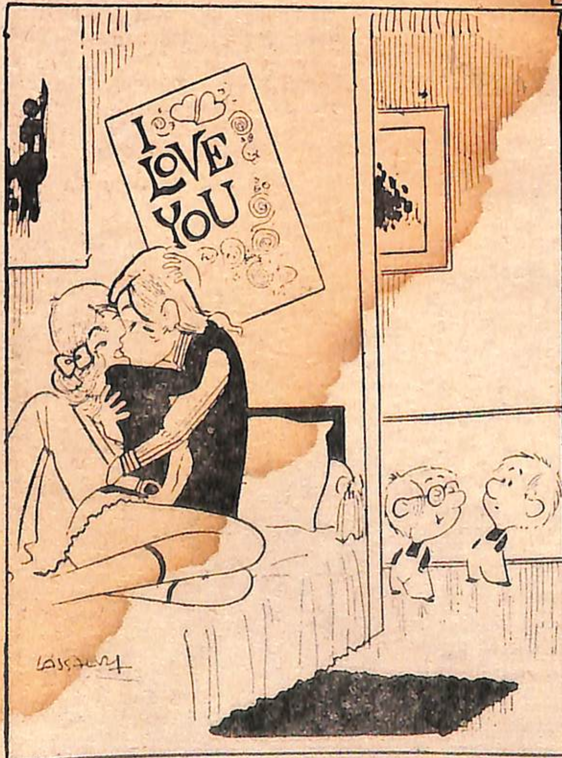
YAZISIZ

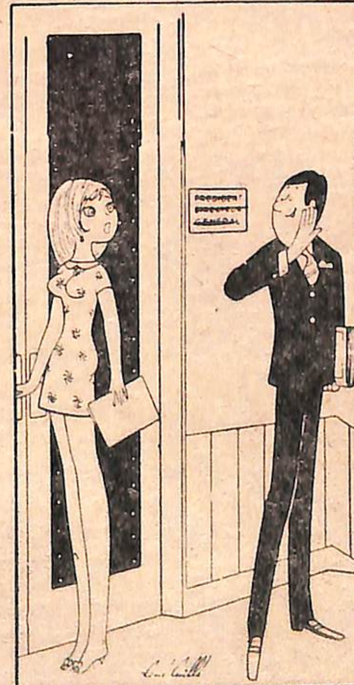
-AŞKOLSUN! BEN SANA SEVGİMİ İSBAT EDİYORUM, SEN İSE "NEFES ALAMIYORUM" DİYORSUN!..

-ÖNÜNE BAK, ÖNÜNE... BONFİLEYİ KUCAĞINA DÜŞÜRDÜN!.

-EVVELKİ GÜN BİR ALMAN KIZIYLA İDİ, DÜN BİR DANİMARKALI, BUGÜN DE BİR İNGİLİZ KIZLA... ANLAŞILAN ORTAK PAZAR KURUYOR!.

-MÜDÜR BEY BAYGINLIK GEÇİRİRSE BANA HABER VER!..

-SUSSS!.

Leylâ İle Mecnun

AKBABA, sevgili okurları için hem mizahî, hem aktüel, hem manzum hem de resimli bir roman hazırladı.
Bu, güç, çok güç iştir. Büyük sanatçı ister, uzun zaman ister, usanmaz emek ister.
AKBABA, sevgili okurları için bu zorlukları yendi ve bir sanat şaheseri hazırladı.

L E Y L Â   İ L E   M E C N U N' U

Günümüzün olayları içinde görecek, kahkahalarla gülecek, soluğunuzu kesen bir macera filmi gibi seyredecek, tadına doyulmaz bir şiir gibi okuyacak ve: «Aman bitmesin» diyeceksiniz.
Bu, aradan yıllar geçtikten sonra da unutamıyacağınız mizah şaheserini
Vedat SAYGEL yazdı, Mim UYKUSUZ çizdi.

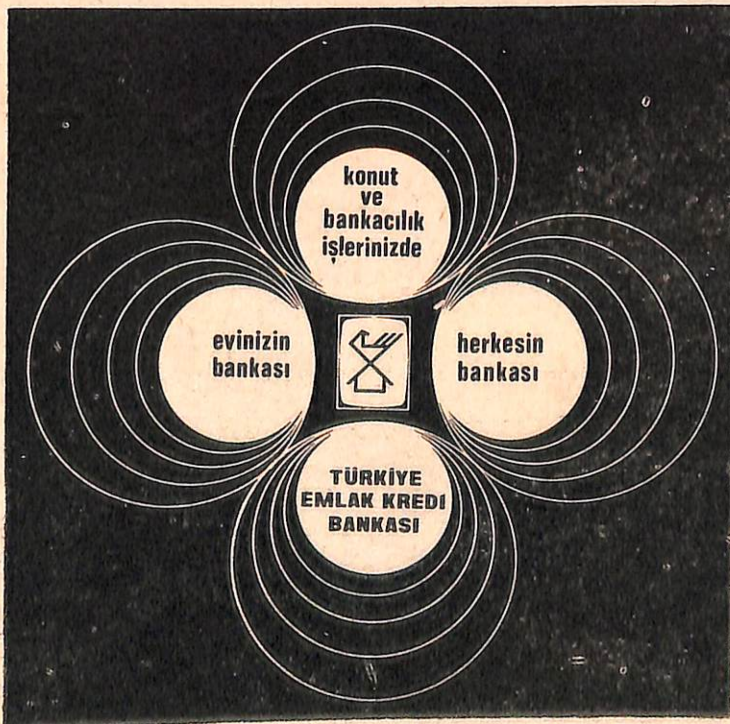
Gelecek hafta mutlaka bir AKBABA alınız.

BAŞARI VE HİZMET DOLU 59 YIL

Türk Ticaret Bankası
sayın halkımıza 1913 den beri gösterdiği güven
ve teveccühden dolayı şükranlarını sunar...

TÜRK TİCARET BANKASI

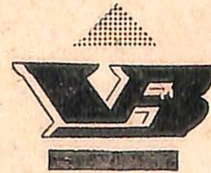
(Ak. — 36)

(Basın : 60848 - A - 20167 — 37)

TÜRKİYE
VAKIFLAR BANKASI

ÖMÜR BOYUNCA AYLIK GELİR
HERKESİN İSTİKBALİNİN GARANTİSİDİR.
TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI.

(Basın : 60686 - A - 21458 — 38)

Akbaba-Loto 12

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20

İSİM ....

ADRES ....

YEPYENİ LOTO OYNAYIN 1000'LERCE LİRA KAZANIN

Sevgili okurlarımız,

Derginiz AKBABA yepyeni bir AKBABA LOTO yarışmasına başlamış bulunuyor. Bu YEPYENİ AKBABA LOTO yarışmasına katılmakla gülecek, eğlenecek ve 1000'lerce lira kazanabileceksiniz.

Aşağıda 1'den 20'ye kadar numaralanmış karikatürler görüyorsunuz. (1'den 20'ye kadar olan bu sayılar, AKBABA LOTO kuponundaki karelerin içinde de bulunmaktadır.)

Karikatürlere bakarak hoşunuza giden istediğiniz 6 sayıyı seçiniz. Seçtiğiniz bu 6 sayıyı, AKBABA LOTO kuponunda karelerin içinde bulunan sayıların üstüne bir X (çarpı) işareti koyarak gösteriniz.

İsminizi ve adresinizi de yazdıktan sonra kuponu kesiniz, bir zarfa koyarak Akbaba adresine yollayınız.

Hepinize bol şanslar, başarılar dileriz.

